

Vörösvári Újság

Werschwarer Zeitung

XVIII. évf. 2. szám

2012. FEBRUÁR

Ára: 300 Ft

**Bányász-
hagyományok**

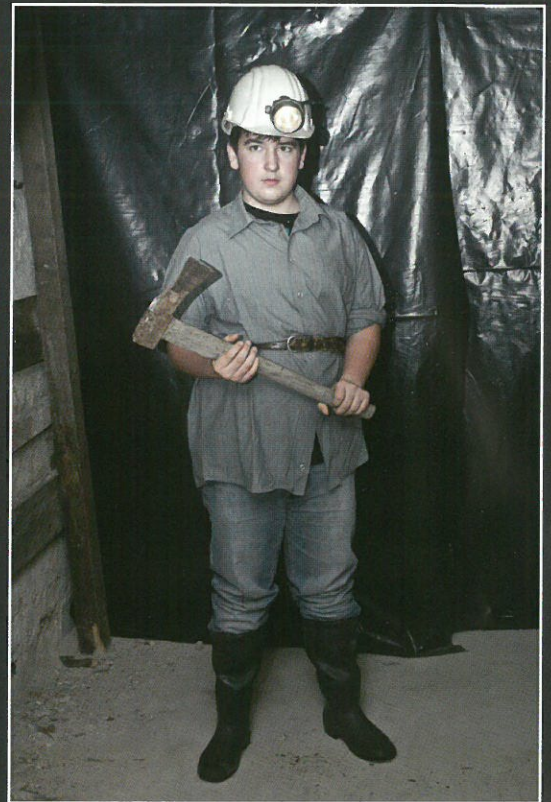
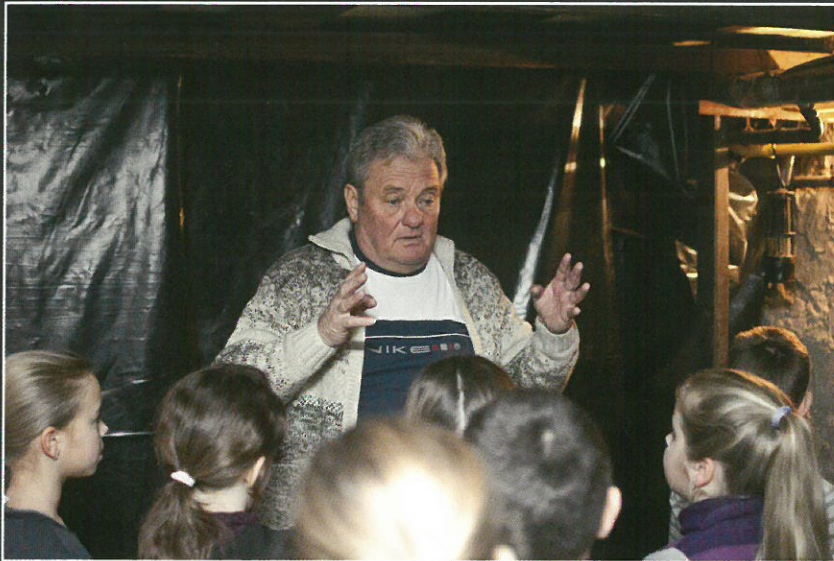
A gyökerektől a templomtetőig

Farsangi svábbál

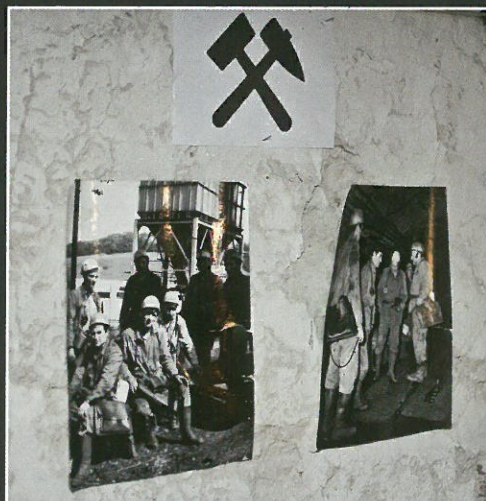
Amikor a háború erre járt

A régi ház

Kéttannyelvű oktatás

BÁNYÁSZAT-PROJEKT A VÁSÁR TÉREN

TUDATOS EGÉSZSÉG
Természetgyógyász Rendelő

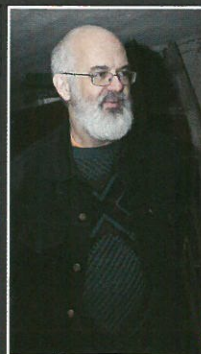
Pilisvörösvár, Fő utca 95.
Telefon: 06(70)639-4049
www.tudatos-egeszseg.eu

Fogyasztó és méregtelenítő kúrák:
fülakupunktúra, fogyókúrás étrend, életmód tanácsadás

Akupunktúras kezelések:
magas vérnyomás, cukorbetegség, migrén, depresszió, pánik betegség

Teljes állapotfelmérés
+ pszichológiai rajzteszt

Mágnesrezonanciás terápia:
reuma, érszűkület, csonttrikulás, törések, sebgyógyulás, migrén

A TARTALOMBÓL

Hírek	4
Önkormányzat	8
Polgármesteri interjú	10
Új szabálysértési törvény	12
Közbiztonság	13
A gyökerektől a templomtetőig	14
A gokart mestere	16
Farsangi svábbál	18
15 éves a Palánta	20
Bányászat-projekt a Vásár téren	22
Amikor a háború erre járt	23
Két tannyelvű oktatás	24
Magyar-német nyelvi sarok	26
A régi ház	27
Könyvet a könyvtárból	28
Csuhébabától a zoknilibáig	30
Kultúra – életmód	32
Rendezvéynaptár	34
Képriport – ovis farsang	36

www.pilisvorosvar.hu/vorosvariujsg

MÁRCIUSI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

- Farsangi multságok, asszonybál, farsangtemetés
- Költségvetés 2012
- Vörösvár környezet-tudatos családja
- Interjú Balasi Anikóval a Művészetek Házáról
- Lesz-e folytatás? A Pilis sport Spartacus NB III-as labdarúgó csapat anyagi nehézségeiről

A márciusi lapzárta:
2012. március 9. péntek

Tervezett megjelenés:
március 23. szombat

KEDVES OLVASÓK!

Február van. Ilyenkor már valamivel hosszabbak a nappalok, és várni kezdjük a tavaszt. A tavasz helyett azonban most megyünk a télbe, lapzártánk idején dermesztő hideg van, és esik a hó – amit egész télen vártunk. Így hát nézzük a jó oldalát: lehet száánkóznai, korcsolyázni. Jó egy forró tea mellett kinézni az ablakon, és csodálni a minket körülvevő tájat, vagy hallgatni a szomszéd gyerekek utcáról beszűrődő kacagását a hóban.

Február van. A farsang hónapja. Egy ok a vidámságra, a multsággra, és ez valóban ránk is fér. Újságunk hasábjain fel is idézünk néhány ilyen pillanatot a farsangi fúvós bálról és az ovisok jelmezbájjáról. Olvashatnak leendő és elmúlt kiállításokról, és arról is, hogyan áll jelenleg a kéttannyelvű oktatás ügye. Múlt hónapban Balla Sándor plébánossal készült interjú, mostani számunkban pedig Balogh Sándor lelkésszel beszélgetünk múlttról, jelenről, tervekről. Ahogy régebbi lapszámokban, most ismét található könyvajánlót, és egy múltidéző írást Zs. Dobozy Erzsébet tollából, kinek történeteit többen is hiányolták már.

Sokan vagyunk, akik mit sem tudunk a háborúkról... de vannak köztünk olyanok is, akik még emlékeznek arra, hogy mi is történt 60-70 évvel ezelőtt, a háború idején itt, Vörösváron. Egy ilyen emlékezést olvashatnak most. És hogy a múlt mennyire van hatással a jelenre, mi sem bizonyítja jobban, hogy szerkesztőnkől neve elhallgatását kérte beszélgetőtársa. Azonban amit mesél, mindannyiunk számára érdekes és talán tanulságos lehet. És hátha ebből a szémszögből nézve a februárt is szebbnek látjuk majd!

Palkovics Mária

Tisztelettel meghívom Önt és kedves Családját
az 1848-49-es forradalom és szabadságharc
emlékére rendezett városi ünnepségre.

Ideje és helye:

2012. március 15. (csütörtök) 10:30
Pilisvörösvár, Hősök tere

Program:

Ünnepi műsor

Polgármesteri beszéd

Koszorúzás

Közreműködnek:

a Német Nemzetiségi Általános Iskola diákjai, az „A Tempo” Koncertfúvós Zenekar,
a Történelmi Lovas Egyesület

Gromon István polgármester

Vörösvári Újság

Verischwarer Zeitung

Pilisvörösvár Város
Önkormányzatának
közéleti havilapja

A lap alapítója, tulajdonosa és
fenntartó szerve:

Pilisvörösvár Város Önkormány-
zatának Képviselő-testülete
(2085 Pilisvörösvár, Fő tér 1.)

A lap kiadója:

Gazdasági Ellátó Szervezet,
Pilisvörösvár

Felelős kiadó:

a GESZ, Pilisvörösvár vezetője

Felelős szerkesztő:

Palkovics Mária
ujsg@pilisvorosvar.hu

Tördelőszerkesztő:

Kovács Márk
hirdetes.ujsg@pilisvorosvar.hu

Rovatszerkesztők:

Dr. Müller Márta,
Dr. Kerekes Gábor
– Nemzetiség,

Várhegyi Ferenc

– Sport

Olvasószerkesztő:

Sólyom Ágnes
agi.ujsg@pilisvorosvar.hu

Online szerkesztő:

Schuck Béla
webmester@pilisvorosvar.hu

Címlapfotó:

Zelenai István bányamérnök a
Vásár téri iskolásoknak
adja tovább
a bányász hagyományokat

Fotók:

Kovács Márk
Müller Márta
Palkovics Mária
Sólyom Ágnes

Szerkesztőség:

Pilisvörösvár, Fő u. 127.
Művészetek Háza
Telefón: 06/30-228-0262

Nyomdai kivitelezés:

BEST Magyarország
Nyomdaipari Kft.

BEST
PRINTING COMPANY

1034 Bp., Selmeci u. 29.
Info: (+36-30) 9542-618
Web: www.besthu.hu
E-mail: info@besthu.hu

ISSN 1417-6823

Megjelenik 1400 példányban.

VÖRÖSVÁRI HÍREK

Igény a kéttannyelvű oktatásra

Február 10-éig nyilatkozhattak arról a vörösvári leendő elsősök szülei, hogy szeretnék-e gyermeküknek a két tanítási nyelvével német nemzetiségi oktatási formát választani. Az előzetes nyilatkozatok alapján a Vásár téri iskolában 20, a Templom tériben 10 biztos jelentkező van, ezen kívül az előbbiben 10, az utóbbiban 7 szülő jelezte, hogy nagy valószínűséggel ezt az oktatási formát választaná gyermekének. Ezek alapján jó esély van arra, hogy legalább egy osztály elinduljon, de a végleges döntést további egyeztetések fogják megelőzni.

Májusra várhatók az új gyalogátkelők

Felgyorsult a két tervezett Fő utcai zebra kialakításának folyamata. A Hősök terénél és az Angeli köznél tervezett sárgán villogó lámpás gyalogátkelőkre tavaly februárban nyújtott be pályázatot az önkormányzat a Közlekedési Koordinációs Központhoz, és már júniusban megszületett a döntés arról, hogy 7,5 millió forint támogatást nyújtanak, ami a kivitelezés 90%-át fedezi. Az önkormányzatnak azt is sikerült elérnie, hogy a maradék 10% önrésznél tudják be a már elkészült terveket, így a városnak nem kerül további pénzbe a megvalósítás.

A Magyar Közút Zrt. 2011. december 30-án kiírta a gyalogátkelők kivitelezésére vonatkozó nyílt közbeszerzési eljárást. A nyertes vállalkozókkal várhatóan március elején tudnak szerződést kötni, a kivitelezési munkákat pedig május végére kell befejezni.

Ázik a református templom tetője

Beázik a református templom tetőzete. A templom a '80-as években épült a régi, a gyülekezet által akkorra kinőtt templom mellé. Az épülettel egyre több gondja van a gyülekezetnek: a hőhidak miatt itt-ott potyog a vakolat, a szigetelés nincs jól

Így tartják hamarosan az istentiszteleteket?!

megoldva, a templomban ott jártunkkor (a nagy hidegek kezdetén) 0,5°C-ot mértünk. A legnagyobb baj azonban, hogy az épület beázik, és az egész tetőzet cserére szorul. Az egyházközségnek jelenleg nincs elegendő pénze a felújításra, ezért felajánlásokat gyűjtenek a célra.

Vöröskereszt Vörösváron

Helyi szinten megkezdte működését Vörösváron a Magyar Vöröskereszt Pest megyei szervezete. „Nemcsak a tennivaló vár itt, hanem úgy tűnik, önkéntesek és támogatók is lesznek szép számmal” – mondta el szerkesztőségünknek Oláh Judit, a Pest megyei szervezet munkatársa. Az

első lépés a tagság összegyűjtése lesz, amit új módszerekre alapoznak. Nagymértékben igénybe veszik az internet segítségét, a helyi szervezetek számára létrehozott Facebook-oldalakon Solymáron, Piliscsabán és Vörösváron együtt már 2000-nél is több ismerőst gyűjtöttek össze.

Itt, a városban még csak most indul a működés, de januárban már volt olyan család, akinek tudtak segíteni – a Polgármesteri Hivatallal és a polgárőrséggel együttműködve. „Fontos lenne még egy helyi iroda létrehozása is, hiszen a rászorultaknak leginkább személyesen lenne módjuk megkeresni bennünket” – mondta Oláh Judit. A következő lépésben tehát erre keresnek megoldást, és már elkezdődtek az egyeztetések az együttműködési lehetőségekről a város szociális intézményeivel és szakembereivel.

Könyv készül a vörösvári bányászat történetéről

Újabb helytörténeti kiadvánnyal lesz gazdagabb Vörösvár, ha elkészül az a könyv, amelyen Zelenai István bányamérnök hosszú évek óta dolgozik. A munka nagy részén már túl van, a forrásanyag rendelkezésre áll, és az írói munka nagy részével is végzett, a kötet szerkesztése azonban még hátra van; ebben Fogarasy Attila lesz a szerző segítségére. A készülő kiadványról további részleteket olvashatnak lapunk 32. oldalán.

Új szabálysértési törvény

Április közepén lép hatályba az új szabálysértési törvény. Az új szabályozás meggyorsítja a szabálysértési eljárásokat, és szigorítja a büntetést, ennek érdekében több új szabály lesz érvényes áprilistól. A szabálysértések a jövőben nem a polgármesteri hivatalhoz, hanem a kormányhivatalhoz tartoznak (első fokon). Jóval szélesebb körben lehet majd alkalmazni büntetésképpen az elzárást, nő a kiszabható pénzbírság összege, és önálló büntetésként is kiszabható lesz a közérdekű munka végzése. Könnyebben veszi el jogosítványát az, aki megszegi a közúti közlekedés szabályait, és az 5.000-tól 50.000 forintig terjedő helyszíni bírságot már 15 napon belül be kell fizetni.

A cél, hogy a szabálysértőt lehetőleg a helyszínen, de legkésőbb az elkövetéstől számított 30 napon belül felelősségre vonják. (Bővebb információ a változásokról lapunk 12. oldalán.)

15 éves a Palánta

A 2011-12-es a tizenötödik tanéve a Palánta Általános Iskolának, amelyet a környéken egyedülálló módon szülők alapítottak. A rendszerváltás után nyílt meg a szabad iskolaalapítás lehetősége. Piliscsabán 1994 májusában született meg egy alapfokú iskola megalapításának gondolata, pár év előkészítő munka és közös gondolkodás után az iskola 1997. július szeptember 1-jén megnyitotta kapuját. A Palánta időközben Vörösvárra költözött, de nemcsak a városból, hanem további 15 környékbéli településről is fogadja a diákokat. A jubileumról megemlékeztek már a magyar kultúra napja alkalmából rendezett ünnepségen a Művészetek Házában, de a tervek szerint tavasszal egy nagyobb szabású ünnepség keretében ülik meg a másfél évtizedes születésnapot.

APRÓHIRDETÉS

Kerekesszékes, mozgássérült férfi délutáni órákra **munkát keres**. Pilisvörösváron vagy vonzáskörzetében. Gépkocsival rendelkezem. Bővebb információt a 06/30 290-6278 számon vagy a zolibraun@freemail.hu e-mail-címen tudok adni. Braun Zoltán

Palánta Általános Iskola - Segítse Ön is udvarunk gyermekbarát és akadálymentes kialakítását! Adószám: 18666313-1-13
Telefon: +36-26-374-457, www.palanta.hu
Piliscsabai Iskolaalapító Egyesület

KÖRNYÉKI HÍREK

Új országgyűlési képviselő

Újabb képviselő került az Országgyűlésbe a Pest megyei 10. választókerületből. Szél Bernadett az LMP frakció tagjaként került be, az LMP kongresszusának résztvevői választották a január elején lemondott Kaufer Virág helyére.

2010-ben Gulyás Dénes a Fidesz színeiben kapta a legtöbb szavazatot, így a választókerületet ő képviseli a Parlamentben. Azonban a térségből több politikus is ott ül az Országgyűlésben. Dr. Lenhardt

Balázs Gulyás Dénes ellenfeleként nem, a Jobbik országos listáján azonban bekerült, dr. Kupcsok Lajos pedig – aki korábban Piliscsaba alpolgármestere volt – nem volt a választókerület képviselőjelöltje, a Fidesz Pest megyei területi listája révén azonban ő is 2010 óta tagja az Országgyűlésnek. Szél Bernadett két éve az LMP színeiben indult a választókerület képviselői helyéért, akkor nem szerzett mandátumot, 2012. január vége óta azonban ő is a honatyák között foglal helyet.

Óvodabővítés Tinnyén

Több mint 110 millió forintból bővítik az óvodát Tinnyén. A projekt 90%-át uniós pályázatból finanszírozza az önkormányzat. A bővítés során a meglévő óvodaépülethez új épületszárny épült. A megújult épületben többek közt négy új, 60 négyzetméteres csoportszoba, valamint gyereköltöző, fejlesztő szoba, orvosi szoba, egy szülői

értekezlet, óvodai előadások megtartására alkalmas, többfunkciós előtér és melegítőkonyha található. Az épület műszaki átadására január 27-én került sor, és a remények szerint a megújult, kibővített ovi tavasszal már birtokba vehetik a gyerekek.

Disznóvágás a környéken

Több településen szokás a környéken, hogy februárban hagyományos sváb disznóvágást rendeznek. Piliscsában idén február 4-én, nagy hidegben és a kezdődő hóesésben látták neki a 170 kilós állat levágásának. Az eseményt a Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Német Kulturális Egyesület rendezte. Szentivánon a rákövetkező héten ölték a tájházban. A munkálatok közben felelevenítették a disznóöléssel kapcsolatos hagyományokat, az eszközök és munkafolyamatok sváb elnevezését. Este pedig disznótoros kóstolóra és vidám „Sautanz”-ra várta az érdeklődőket a Német Nemzetiségi Önkormányzat. Aznap Solymáron is szűrtak, a nagyközönséget itt azonban csak délután, a disznótorosra várták a Heimatverein udvarába. A hagyományos receptek szerint elkészített hurkát, kolbászt, toros káposztát és hájas pogácsát a Heimatverein-Falukör Egyesület jóvoltából kóstolhatták a látogatók.

TESTVÉRVÁROSI HÍREK

Nem lesz elkerülő út Gerstetten mellett

Gerstetten Heuchlingen nevű városrészében az egyik legégetőbb kérdés egy elkerülő út megépítése, mivel naponta hozzávetőlegesen 6.000 jármű halad át a település keskeny útjain. Legelőször 1965-ben merült fel egy északi elkerülő út lehetősége, hivatalossá 2000-ben vált ez az elképzelés, amelynek megvalósítására azonban nincs elég pénz. Becslések szerint ehhez kb. 2,8 millió euróra, vagyis több mint 800 millió forintra lenne szükség – írja az Albbote januári száma.

Hírek Borszékéről

Decemberben ünnepelte 15. születésnapját Borszék havonta jelentkező lapja, a Források. A lapban év végi interjújában Mik József polgármester a beruházások évének nevezi a 2011-es esztendőt, hiszen több nagy beruházás is elkészült vagy újtárra indult (Kezelő Központ, Borvizek útja, Kultúrház, szennyvíz vezeték-csere, turista- és kerékpárutak, stb.). Azt is elmondta, hogy az idei évhez is hasonló reményeket fűznek, hiszen egy kormánydöntés alapján Borszék azon három település egyike, melyet a román kormány támogatni fog. Még egy évfordulót ünnepelt a település 2011-ben, mégpedig a borszéki borvíz 205 éves múltját. A borszéki borvíz hatását már valószínűleg a rómaiak is ismerték, 2004-ben elnyerte a Világ Legjobb Ásványvize címet. A borszéki aktív lakosság kétharmada a paklkozóban dolgozik.

NEMZETISÉGI HÍREK

Die Ehrennadel in Gold für das Ungarndeutschtum

„Die Ehrennadel in Gold für das Ungarndeutschtum“ ist die höchste Auszeichnung der Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen, mit der besondere Verdienste für das Ungarndeutschtum honoriert werden. 2012 erhielten diese Auszeichnung am Tag der deutschen Selbstverwaltungen am 14. Februar im Fünfkirchner Kodály Zentrum Dr. Wendelin Albert, Dr. Mária Erb und Géza Hambuch. Sie alle haben in ihrer Tätigkeit über Jahrzehnte hinweg sich für die Belange der deutschen Minderheit in Ungarn eingesetzt, als gewählter Vertreter, als Wissenschaftlerin und als Journalist.

Kérjük, hogy adójuk 1%-ával segítsék a **Pilisvörösvári Önkéntes Tűzoltó Egyesület** munkáját. A tavalyi évben közel 200 esetben avatkoztunk be városunk területén, az Önök adományából eszközparkunkat kívánjuk fejleszteni. Adó 1%: 18661040-1-13, Bankszámlaszám: 11742245-20044806
Köszönettel: a „Vörösvári tűzik”

Kérjük, hogy 2011-es adója 1%-ával Ön is támogassa a **Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Fúvószenekar** Közhasznú Egyesületet! Adószám: 18696372-1-13
Köszönjük!

KOVÁRIK EMLÉKTORNA

Ötödik alkalommal rendezte meg a Kovárik János emléktornát a Pilisvörösvár Labdarúgó Utánpótlásért Alapítvány. Az év elején lebonyolított torna valójában még a 2011-es évhez kapcsolódik, de a vörösvári pályán lezajlott rendezvények miatt került át új időpontra.

Kovárik János 2006. szeptemberében egy labdarúgó bajnoki mérkőzés közben hunyt el. A vörösvári játékos a solymári és a vörösvári öregfiúk csapatát erősítette, a fia pedig sokáig a vörösvári utánpótlás együttesekben játszott. Kovárik János erejéhez mérten mindig segítette a vörösvári edzők munkáját.

Mivel városunkban nincs szabványméretű pálya, a 2002-es születésű gyerekek számára kiírt tornát a piliscsabai Pilis Sportcentrum fedett műfüves pályáján rendezték meg. A vörösvári fiatalok veretlenül lettek

elsőek, Piliscsaba, Solymár és Piliszsántó csapatai előtt.

A torna résztvevői nemcsak élményeket szereztek, hanem egy Kovárik János fényképével ellátott emléklapot is kaptak.

VF

A PILISVÖRÖSVÁRI VÍZMŰVEK IS TÁMOGATJA A HELYI KÉZILABDA KLUB UTÁNPÓTLÁS-NEVELÉSÉT

Hazánk egyik legnépszerűbb, legsikeresebb sportját, a kézilabdázást városunkban az 1960-as évek közepétől játsszák egyesületbe szerveződve. A jelenleg Pilisvörösvári Terranova KSK néven működő csapat részére tavaly decemberben a Pilisvörösvári Vízművek Kft. nyújtott támogatást.

A több mint fél évszázados múltra visszatekintő Pilisvörösvári Terranova KSK történelme során több jelenlegi NB I-es játékost is kinevelt, kétszer pedig az NB I/B osztályos szereplést is kiharcolta már. A jelenleg NB II-ben szereplő csapat célja az, hogy mihamarabb újra az NB I/B-ben, meghatározó, stabil csapatként szerepelhessenek.

A városunk nevét öregbítő, nemes cél elérése jelentős anyagi ráfordítást igényel a klubtól. Ezt támogatandó a Pilisvörösvári Vízművek Kft. 2011. decemberében úgy döntött, hogy a társasági adóról szóló törvény által biztosított lehetőséggel élve, a 2011. évi társasági adójából 570 000 forintot a Pilisvörösvári Terranova KSK utánpótlás-nevelésének támogatására fordít.

Kívánjuk, hogy támogatásunkkal további sikereket érjenek el, öregbítsék a klub hírnevét!

(x)

ÚJRANYIT A BÜFÉ

Az utóbbi hetekben nagy a mozgolódás az évek óta lelakatolt egykori Büfé épületében. Ácsok dolgoznak a tetőn, kőművesek az épületben. Azt rebesgetik a városban, hogy hosszú évek után újra kinyit a Büfé. Utánajártunk a dolognak, s a legilletékesebbtől, Halm Schláger Antaltól kérdeztük, hogy valóban megnyílik-e újra az üzlet, s ha igen, mikor.

– A hír igaz. Tulajdonképpen a régi Büfé nyit ki újra, csak persze modernebb formában. Élelmiszerbolt lesz, 180 négyzetméteren, a mai kor igényeinek maximálisan megfelelően.

– Miért hiúsult meg végül is a húsbolt megnyitása a Fő u. 104. szám alatti épületben?

– Azt az épületet bérelni szerettem volna az önkormányzattól, de nagyon romos állapotban van, és a felújításról nem sikerült megegyeznünk.

– A Büfét egyszerűbb helyrehozni?

– Igen, ez a saját tulajdonomban van, és

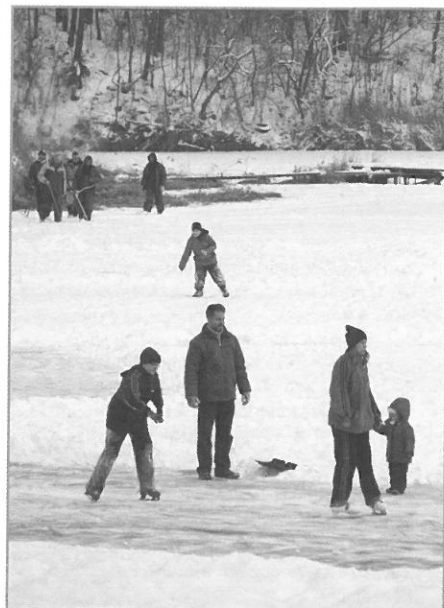
2 hónap alatt üzemkész állapotba tudjuk hozni. Az ideiglenes működési engedélyünk már meg is van, és március elején nyit az üzlet.

Halm Schláger Antal elmondta, hogy az elmúlt években sok lakossági panasz érkezett hozzá, hogy nincs a városközpontban élelmiszervásárlási lehetőség. Ezt az igényt szeretné kielégíteni. Az üzlet 15 főt foglal-

koztat majd, és az udvaron kialakítandó 40 db murvás parkoló mellett a megközelítést segítő járdaépítés is tervben van a Szent István utcában.

Ezt a mostani üzletnyitást azonban csak ideiglenes megoldásnak szánja Halm Schláger úr, legfeljebb 3 év időtartamra. Mert – mint mondja – az ezen a helyen létesítendő üzletközpont tervéről nem tett le, s bízik abban, hogy a következő években sikerül közös nevezőre jutnia az önkormányzattal. Az egyeztetés mindenestre már megkezdődött.

SÁ

V Í Z M Ű V E K
P I L I S V Ö R Ö S V Á R

Megváltoztak a csatornaszolgáltatás díjai

Tájékoztatjuk tisztelt Ügyfeinket, hogy 2011. december 30-án az Országgyűlés elfogadta az új víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvényt*. A csatornaszolgáltatási díjakat a törvény átmeneti rendelkezései szerint a miniszteri ár-rendelet megszületéséig a szolgáltató határozza meg a törvényi keretek között.

A Pilisvörösvári Vízművek - a törvényi előírások figyelembe vételével - a csatornaszolgáltatásért 2012. február 1-jétől alapdíjat és fogyasztással arányos díjat számít fel.

A Pilisvörösvár Város illetékességi területén igénybe vett csatornaszolgáltatás díjai 2012. február 1-jétől az alábbiak szerint alakulnak:

Csatornaszolgáltatás (szennyvízelvezetés, -tisztítás és -kezelés)

Lakossági alapdíj**:	55,50 Ft / bekötés / hó + áfa
Lakossági, fogyasztással arányos díj:	204,00 Ft / m ³ + áfa
Nem lakossági alapdíj**:	2 589,70 Ft / bekötés / hó + áfa
Nem lakossági, fogyasztással arányos díj:	306,00 Ft / m ³ + áfa

A csatornaszolgáltatási díjak nem tartalmazzák a vízterhelési díjat, amely 2012. január 1-jétől mind lakossági, mind pedig közületi ügyfeleink esetében 10,9 Ft/m³ + áfa.

Az **alapidíjakat** szennyvíz-bekötésenként külön, a fogyasztási időszakok figyelembe vételével számlázzuk ki mind a lakossági, mind pedig a nem lakossági ügyfeleink számára. Az alapdíjfizetés kötelezettsége akkor is fennáll, ha az elszámolt időszakon belül nem volt mérhető fogyasztás. A főmérő után beépített,

számlázásba vett mellékvízmérőkön mért fogyasztás elszámolása továbbra is az ügyviteli díj és a fogyasztással arányos díj alapján történik.

A **fogyasztás mértékével arányos díj** a közcsonorna-hálózatba bebocsátott szennyvíz mennyisége után fizetendő.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a 2012. január 1. - 2012. január 31. között igénybe vett szolgáltatásokat a 2011-ben alkalmazott díjakkal és a 2012. január 1-jétől érvényben lévő 27%-os áfá-val számlázzuk ki.

További kérdéseivel kérjük, forduljon bizalommal ügyfélszolgálati munkatársainkhoz a vizvonat@vizmuvek.hu e-mail címen, vagy a 06-40 247 247-es telefonszámon.

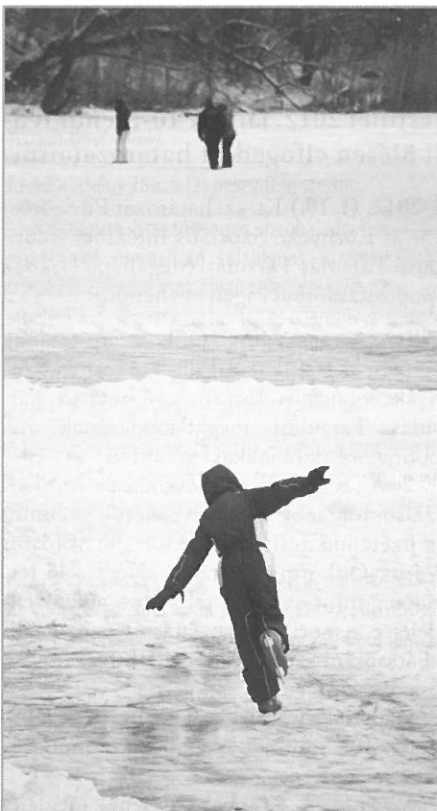
Tisztelettel

Pilisvörösvári Vízművek Kft.

* 2011 évi CCIX. törvény a víziközmű-szolgáltatásról

** Valamennyi fogyasztásmérő berendezés (szennyvízmennyiségmérő vagy ennek hiányában bekötési vízmérő) esetében az átfolyási átmérőtől függetlenül.

KORCSOLYÁZÓK A TAVAKON

ÜNNEPI KÉSZÜLŐDÉS

Körvonalazódik a vörösvári kézilabdázás fennállásának ötvenedik évfordulójára tervezett ünnepség programja. A tervek szerint június végén vagy közepén ünnepeljük meg hivatalosan is a vörösvári kézilabdázás ötven éves jubileumát.

Az ünnep első aktusaként megkoszorúzzák a már elhunyt játékosok, edzők, sportvezetők sírját.

Ezt követően a Művészetek Háza ad otthont az ünnepi megemlékezésnek, amelyre a szervezők már most szeretettel meghívják minden egykori és jelenlegi vörösvári kézilabda-játékosot és kézilabda sportvezetőt!

A szervezőbizottság szeretne egy kézilabda kiállítást is létrehozni, amelyet a Művészetek Házában tekinthetnének meg az érdeklődők. Kérjük, hogy aki az elmúlt ötven

évről bármilyen fényképpel, dokumentummal, tárggyal vagy egyéb ereklyével rendelkezik, és szívesen kikölcsonözné azt a kiállításra, jelezze Pándi Gábornál a 06-30-228-0255-ös telefonszámon, vagy a pandi.alpolgarmester@pilisvorosvar.hu e-mail címen! Segítségüket előre is köszönjük!

A délután és az este a vidámság jegyében telik majd, a zenés kézilabdás bál tervezett helyszíne a városi sportpályán felállított sátor.

Az elképzelések szerint az ünnepség időpontjára megjelenik majd egy, a vörösvári kézilabdázás elmúlt öt évtizedét bemutató nyomtatott kiadvány is, amelyet nemcsak az egykori és jelenlegi játékosok, sportvezetők, szponzorok olvashatnának, hanem eljutna a vörösvári lakosokhoz is.

Várhegyi Ferenc

50 ÉVES A PILISVÖRÖSVÁRI KÉZILABDA 1962-2012

Az új önkormányzati törvény jelentős változásokat hoz a települési önkormányzatok életébe. Mostani összeállításunkban ezekből a válogattunk, a teljesség igénye nélkül.

SZEMELVÉNYEK AZ ÚJ ÖNKORMÁNYZATI TÖRVÉNYBŐL

A legjelentősebb változás, hogy a jelenlegi feladatok jelentős részét az állam közvetlenül biztosítja 2013-tól, a helyi önkormányzatok inkább a sajátosan helyi feladatok szervezését végzik majd. A jövőben az államigazgatási feladat- és hatáskörök döntő többsége az államigazgatási szervekhez, a járási kormányhivatalokhoz kerül, biztosítva az igazgatási feladatok országon belül egyenlő színvonalon történő ellátását. A helyi önkormányzatok számára kötelező feladatot továbbra is törvény írhat elő, de az önkormányzatok eltérő adottságait (gazdasági teljesítőképesség, lakosságszám, a közigazgatási terület mérete) is figyelembe véve.

A régi Ötv párhuzamosan egy ideig még hatályban marad, mellette lépcsőzetesen léptetik hatályba a Magyarország önkormányzatairól szóló új törvényt, ezzel elég nagy kihívás elé állítják a jogalkalmazókat. A rendelkezések egy része már januárban hatályba lépett, mások 2013. januárjától lépnek hatályba, illetve a 2014. önkormányzati választások kapcsán. Sok konkrétumot a végrehajtási szabályok tartalmaznak majd, ezeket eddig még nem fogadták el.

Önkormányzati feladatok

Az óvodák fenntartásán kívül az önkormányzat feladata lesz továbbra is a településfejlesztés, településrendezés és a településüzemeltetés (köztemetők, közvilágítás, kéményseprés, stb.). Önkormányzati kézben maradnak a szociális, gyermekvédelmi és gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások, az egészségügyi alapellátás (háziorsvosi, fogorvosi stb.), az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások és a környezetegészségügy (pl. köztisztaság, rovarirtás) körébe tartozó dolgok.

Ide tartoznak a kulturális szolgáltatások is, mint például a könyvtár, a helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás, ivóvízellátás, szennyvízelvezetés, -kezelés és -ártalmatlanítás (csatornaszolgáltatás) ügye vagy a lakás- és helyiséggazdálkodás is.

Önkormányzati feladat lesz a honvédelem, a polgári védelem, a katasztrófavédelem, a helyi közfoglalkoztatás, a helyi adóval, gazdaság szervezésével és a turizmussal kapcsolatos feladatok, a sport és ifjúsági

ügyek, a nemzetiségi ügyek, a hulladék-gazdálkodás és a távhőszolgáltatás. Törvényben meghatározott esetekben az önkormányzat állami feladatokat is elláthat, és továbbra is önként vállalhatják olyan helyi közügyek ellátását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Az önként vállalt feladatok ellátása azonban nem vesztélyeztetheti a kötelező feladatok ellátását. Így ezek finanszírozását saját bevételből vagy erre a célra biztosított forrásból kell megoldani.

Közös önkormányzati hivatalok

2013. január 1-jétől közös önkormányzati hivatalt hoznak létre azon – a járáson belüli – községi önkormányzatok, amelyek területét legfeljebb egy település választja el egymástól, és lakosságszámuk nem haladja meg a 2000 főt, de a 2000 fő lakosság számot meghaladó település is tartozhat közös hivatalhoz. A közös önkormányzati hivatalokat legkésőbb 2013 márciusáig kell megalakítani.

Feladatfinanszírozás

Az önkormányzatok által kötelezően ellátandó feladatok működési kiadásait az Országgyűlés feladatalapú támogatással biztosítja. Ezt a támogatást a helyi önkormányzat éves szinten kizárólag a kötelezően ellátandó feladatainak kiadásaira fordíthatja. Ellenkező esetben a támogatás összegét kamatokkal köteles visszafizetni. A támogatás összegét a központi költségvetésről szóló törvény határozza meg.

A közoktatási törvény

2013. január 1-jétől az állam veszi át az alap- és a középfokú oktatás irányítását, de az óvodák fenntartása továbbra is önkormányzati kézben marad. Azonban a 2000 főnél nagyobb lélekszámú települések határozott időre átválthatják az iskolai oktatás működtetési feladatait, köznevelési szerződés megkötésével. Ez azt is jelenti például, hogy a pedagógus-béreket minden esetben közvetlenül az állam finanszírozza. A feladatok átvétele előtt az önkormányzatok teljes bevételi rendszerét átvizsgálják

Összeállította: Palkovics Mária

RENDKÍVÜLI ÖNKORMÁNYZATI ÜLÉS

2012. JANUÁR 10.

Januári rendes ülését február 9-ére halasztotta az önkormányzat, mivel ekkorra lesz tárgyalható állapotban a 2012. évi költségvetés tervezete. Január 10-én reggel 8:15-kor azonban egyetlen napirendi ponttal rendkívüli ülésre került sor. Az ülés összehívását az indokolta, hogy Nagykovácsi kilépése, illetve Pilisjászfalu belépése miatt folyamatban van a Pilisvörösvár és Környéke Szociális Intézményfenntartó Társulás működési engedélyezési eljárása. Ehhez az eljáráshoz kapcsolódóan a kormányhivatal a törvényességi igazolás kiadása érdekében 2011. 12. 29. napján kelt levelében kérte a Társulási Megállapodás módosítását. A törvényességi igazolás a normatíva-igénylés elengedhetetlen feltétele, a működési engedélynek pedig január végével jogerőre kell emelkednie ahhoz, hogy jogosult legyen az intézményfenntartó társulás a kistérségi kiegészítő normatíva. A Társulási Megállapodás módosítása a Képviselő-testület hatásköre, ezért kellett a sürgős módosítás érdekében rendkívüli ülést tartani. Az ülésen a képviselő-testület elfogadta a kormányhivatal által javasolt módosításokat.

Jegyzőkönyvi kivonat a Képviselő-testület 2012. január 10-i rendkívüli ülésen elfogadott határozatairól

1/2012. (I. 10.) Kt. sz. határozat Pilisvörösvár és Környéke Szociális Intézményfenntartó Társulás Társulási Megállapodásának módosításáról (11 igen egyhangú):

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Pilisvörösvár és Környéke Szociális Intézményfenntartó Társulás Társulási megállapodásának 7.2. pontját az alábbiakkal egészíti ki:

„7.2. A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete, mint gesztor település alkot rendeletet a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a alapján.”

A Képviselő-testület a Társulási Megállapodás 10.2. pontját az alábbiakra módosítja:

„10.2. A Ttv. 4. § (2) bekezdésének megfele-

lően a Társulási Megállapodást felmondani, kivéve, ha a felmondás a Társulási Megállapodás 10.3. pontjában foglaltak szerint történik, a naptári év utolsó napjával lehet. A felmondásról szóló, minősített többséggel hozott döntést a képviselő-testület legálább három hónappal korábban köteles meghozni és a társulás tagjaival közölni.” A Képviselő-testület a Társulási Megállapodás

elfogadásáról, Alapító okiratának módosításáról (11 igen egyhangú):

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 10. §-ának g) pontjában biztosított jogkörében eljárva úgy dönt, hogy a Városi Napos Oldal Szociális Központ, Pilisvörösvár Alapító okiratának

podás 10.3. pontját az alábbiakra módosítja:

„10.3. A Ttv. 4. § (1) e pontja értelmében a Társulási Megállapodás év közbeni felmondásához a társulásban részt vevő képviselő-testületek mindegyikének minősített többséggel hozott, támogató döntése szükséges.

2/2012. (I. 10.) Kt. sz. határozat a Városi Napos Oldal Szociális Központ, Pilisvörösvár Módosító okiratának

pító okiratának módosítását, egyúttal az Alapító okiratot a módosítással egységes szerkezetben – melyet Pilisvörösvár Város Önkormányzatának a Képviselő-testülete 218/2006. (XI. 23.) Kt. sz. határozatával elfogadott és a 100/2007. (V. 31.) Kt. sz. határozatával, 208/2008. (IX. 19.) Kt. sz. határozatával, 123/2009. (VII. 23.) Kt. sz. határozatával, 40/2010. (II. 25.) Kt. sz. határozatával, 128/2011. (VI. 20.) Kt. sz. határozatával módosított – az alábbiak szerint elfogadja:

1. Az Alapító okirat 8. pontja az alábbiak szerint módosul:

Fenntartó szervei:

- a) Pilisvörösvár Város Önkormányzata,
- b) Pilisszentiván Község Önkormányzata,
- c) Pilisszántó Község Önkormányzat,
- d) Remeteszőlős Község Önkormányzata,
- e) Pilisjászfalu Község Önkormányzata.”

A Képviselő-testület felkéri az intézmény vezetőjét, hogy a módosított Alapító okirat alapján vizsgálja felül az intézmény Szervezeti és működési szabályzatát, szükség esetén módosítsa, és nyújtsa be jóváhagyás céljából.

A POLGÁRMESTERI HIVATAL KÖZLEMÉNYEI

TÁJÉKOZTATÓ
a tehergépjárműveket és autóbuszokat
üzemeltető tulajdonosoknak
a forgalmi engedélybe történő
székhely/telephely
bejegyzéséről

Tisztelt Ügyfeleink!

Az Adótörvény 186. § (2) bekezdése szerint:

„a **3,5 tonna össztömeget** meghaladó **tehergépjárművet, autóbuzst** üzemeltető tulajdonos (üzembentartó) székhely, telephely címként csak olyan települési cím bejegyzését kérheti, amelyet a cégjegyzék tartalmaz és e járművek számára ténylegesen tárolási helyül szolgál. **Azt a tényt, hogy a települési cím szerinti ingatlan alkalmas a járművek tárolására, a települési önkormányzat jegyzője igazolja.**”

A települési jegyző által kiadásra kerülő, a fentieket igazoló okirat a járművek forgalomba helyezésére, illetve a már nyilvántartásba vett járművekkel kapcsolatos változás bejegyzésére irányuló eljárások során bemutatandó.

Pilisvörösvári székhelyű, telephelyű vállalkozók tekintetében az engedéllyel kapcsolatos ügyintézés a Pilisvörösvár, Fő u. 66. szám alatti Hatósági Csoport (06-26/530-066) ipar-kereskedelmi részlege intézi.

Pilisvörösvár, 2012. február 13.

*Dr. Krupp Zsuzsanna jegyző nevében
és megbízásából
Ruzsa Anett osztályvezető*

ÚJABB TÁJÉKOZTATÓ
a magánszemélyek
kommunális adójával kapcsolatban

A magánszemélyek kommunális adójának bevallásával kapcsolatban tájékoztatom Önöket, hogy **a bevallás benyújtásának határideje 2012. január 15-én** lejárt. Azon ingatlantulajdonosokat vagy bevallás benyújtására egyéb okból kötelezetteket, akik nem jelentkeztek be adócsoportunknál, az ingatlan-nyilvántartás adatai alapján felszólítjuk kötelezettségük teljesítésére.

Ezúton felhívom azon magánszemélyek figyelmét, akik bevallási kötelezettségüknek még nem tettek eleget, hogy a bevallást az önkormányzat adócsoportja felé mielőbb nyújtsák be, ellenkező esetben **mulasztási bírságot** számolunk fel.

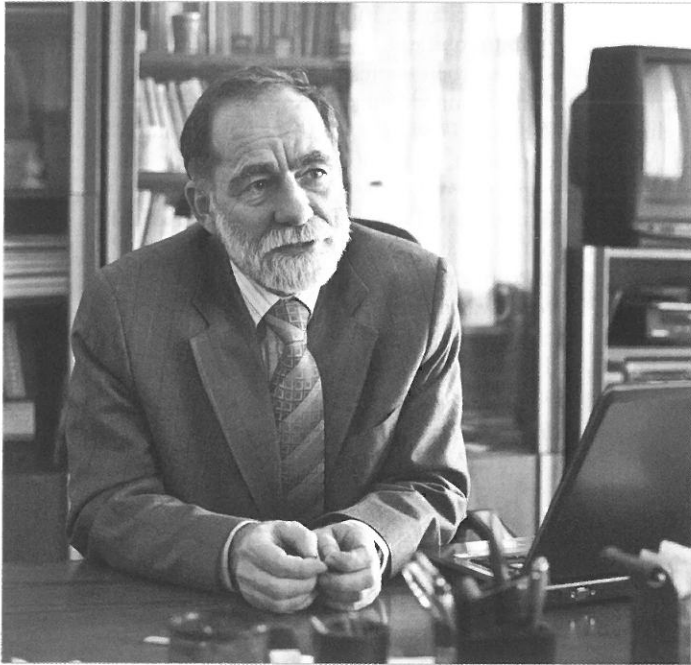
A bejelentkezett adóalanyoknak határozatot küldünk adófizetési kötelezettségükkel és a befizetési határidőkkel kapcsolatban.

A nagyszámú ügyfélkérdésre való tekintettel tájékoztatom Önöket, hogy a magánszemélyek kommunális adója **nem áll kapcsolatban a kommunális hulladékszállításal**. A helyi adókról szóló törvény meghatározza azon adónemeket, amelyeket a Képviselő-testület kivethet. A szemétdíj megfizetésének kötelezettsége a Saubermacher-Bicske Kft. felé változatlanul terheli a lakosokat.

A bevallási nyomtatványt, illetve a több tulajdonos esetén megköthető Megállapodás mintáját megtalálhatják a www.pilisvorosvar.hu weboldalon a Polgármesteri Hivatal / Letölthető dokumentumok / Gazdálkodási osztály dokumentumainál, vagy a Kezdőlap / Sárga Post it-on keresztül, illetve a Kiemelt információkból és az Aktuális részekről is letölthető. A kommunális adóval kapcsolatos kérdéseiket telefonon a következő számokon várjuk: 06-26-330-233/147 és 108-as mellék, ügyfélfogadási időben (hétfő: 13:00-18:00-ig, szerda: 8:00-12:00 és 13:00-17:00-ig) pedig személyesen a Polgármesteri Hivatal adócsoportjánál kérhetnek segítséget.

Kommunális adószámla: 14100024-11787949-42000008

Dr. Krupp Zsuzsanna jegyző

INTERJÚ GROMON ISTVÁN POLGÁRMESTERREL

Még nem tudjuk pontosan, hogy mely államigazgatási hatáskörök maradnak a helyi polgármesteri hivataloknál, de az biztos, hogy a Polgármesteri Hivatal a jövőben alapvetően az önkormányzat végreható szervezete lesz.

• **Miért indokolt kettéválasztani ezen túl még a hivatal és az önkormányzat költségvetését is, és milyen nehézséget jelent ez a feladat?**

Hogy miért indokolt a szétválasztás, azt igazából a jogalkotó tudná megmondani. Az én értelmezésemben az alapvető cél az államigazgatási rendszer és az önkormányzati rendszer szétválasztása, s mivel a polgármesteri hivatalok bizonyos államigazgatási feladatokat is ellátnak, szükséges az önkormányzatok és a polgármesteri hivatalok költségvetésének világos szétválasztása. Ami a nehézségeket illeti: 2012. január 1-jétől az önkormányzatot és a polgármesteri hivatalt egymástól nemcsak jogilag, hanem a törzskönyvi nyilvántartás szintjén és költségvetésileg is el kell választani. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a költségvetési rendeletben minden táblázatban külön-külön kellett megtervezni az önkormányzathoz, illetve a polgármesteri hivatalhoz tartozó kiadási és bevételi összegeket. Ennek megvalósítása majdnem minden költségvetési soron külön elemzést és számításokat igényelt, hiszen az előző évi költségvetést még nem ilyen szemléletben kellett elkészíteni, így nem voltak bázisadataink. Továbbá az átalakulás járt még olyan járulékos feladatokkal is, hogy külön adószámot kellett kérnünk az önkormányzatnak, és külön bankszámlaszámot a polgármesteri hivatalnak, hogy a szétválasztás a gyakorlatban is megvalósulhasson.

A nehézségek ellenére végeredményben úgy látom, hogy az új államháztartásról szóló törvény hatályba lépése következtében költségvetési rendeletünk szerkezete átláthatóbb lett: kevesebb benne a táblázat, mégis áttekinthető képet ad az önkormányzat gazdálkodásáról.

• **Már az előző években is arról szólt az év eleje, hogy kevesebb pénzből kell gazdálkodnia a városnak, mint korábban. Részletek – gondolom – a költségvetés meg-**

szavazása után lesznek, de azért felmerül a kérdés: össze lehet-e egyáltalán állítani így a költségvetést?

Az állami támogatások hat éve tartó folyamatos csökkenése, a saját bevételeinknek a gazdasági válság miatti jelentős visszaesése, az energiaárak drasztikus megemelkedése miatt intézményeink fenntartása, a városüzemeltetési feladatok elvégzése, valamint egyéb kötelező feladataink ellátása már alig-alig megoldható.

A költségvetés készítésének kezdetén, amikor számba vettük a legszükségesebb kiadásokat és a reálisan várható bevételeinket, azt láttuk, hogy a szükséges kiadások – az eddigi takarékosági intézkedések további fenntartása mellett is – több mint 200 millió forinttal meghaladják a várható bevételeket. Mivel azonban semmiképpen sem szerettünk volna költségvetési hiányt tervezni, számba vettünk minden lehetséges kiadáscsökkentő, illetve bevételnövelő intézkedést, s ezek többségét február 9-én a képviselő-testület elé terjeszttem.

A tervezett kényszerű kiadáscsökkentő, illetve bevételnövelő lépések érintik a Hivatal, az intézményeket, a köztisztviselőket, a közalkalmazottakat, a szerződéses partnereinket, a civil szervezeteket, a nemzetiségi önkormányzatot, a közszolgáltatásokat, sőt, javaslatunk szerint a képviselők és a külső bizottsági tagok tiszteletdíját, valamint a polgármester és az alpolgármesterek költségtérítési átalányának összegét is.

Az így elkészített költségvetés-tervezet viszont egyensúlyban van, azaz nem tartalmaz hiányt.

• **A február 9-i önkormányzati ülésen a meghívó szerint ismét szóba kerül a Fő u. 104. szám alatti, önkormányzati tulajdonú épület hasznosítása. Hosszú tárgyalások után ugyanis a korábban kiválasztott bérlő visszalépett. Marad a terv, hogy bérbe adja az önkormányzat az ingatlant? – Olvasói megkeresésekből tudjuk, hogy lennének esetleg ötletek az épület közösségi célú hasznosítására is.**

Az önkormányzatnak törvényben előírt kötelezősége a vagyonával való hatékony gazdálkodás. Ez jelentheti olykor egy fölöslegessé vált vagyontárgy értékesítését, jelentheti a vagyontárgy korábbitól eltérő hasznosítását (lebontás, átépítés), és jelentheti rövidebb-hosszabb időre történő bérbe adását is.

• **Idén új szabályok szerint kell összeállítani a városi költségvetést: külön kell választani a polgármesteri hivatal és az önkormányzat „pénztárcáját”. Ez jó alkalom arra, hogy tisztázzuk: mi a különbség a kettő között?**

A helyi önkormányzás a településen élő polgárok közösségének alapvető joga. Ezt a jogot a polgárok választott képviselőik útján gyakorolják. A választás révén létrejön az önkormányzati képviselő-testület, melynek vezetője a polgármester. Ez a választott testület intézi mandátumának időtartama alatt a település közös ügyeit, dönt az egész közösséget érintő dolgokban, kezeli a település közös vagyonát.

A rendszerváltozáskor, 1990-ben életbe lépett önkormányzati törvény szerint a Polgármesteri Hivatal egy költségvetési szerv, amelyben fizetett hivatalnokok, köztisztviselők dolgoznak, kettős szerepben: egyrészt elvégzik az önkormányzati képviselő-testület döntéseinek előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatokat, másrészt – ezzel párhuzamosan – államigazgatási feladatokat is ellátnak. A polgármesteri hivatalok által jelenleg ellátott klasszikus államigazgatási hatósági ügyek például az építéshatósági ügyek, valamint az okmányirodában és a gyámhivatalban intézett ügyek. Önkormányzati hatósági ügynek számítanak például az önkormányzati beruházásokkal, a közbeszerzésekkel, a városüzemeltetéssel- és fenntartással kapcsolatos feladatok.

A most decemberben elfogadott új államháztartási törvény egyrészt szétválasztja az önkormányzatot és a polgármesteri hivatal, másrészt a közigazgatási reform keretében a polgármesteri hivatalok által ellátott államigazgatási feladatok egy részét (nem az összeset!) a 2013 januárjában felállítandó új járási hivatalokhoz telepíti.

A Fő u. 104. számú épület a város stratégiai fontos pontján áll, ezért igen értékes, eladni nem szabad. Lebontani szintén nem szabad, mert városképi szempontból helyi védettségre érdemes, régi épület. Így jelen pillanatban a legcélravezetőbb hasznosítási forma az épület bérbe adása.

Lehetne persze az épületben valamilyen önkormányzati intézményt létesíteni (kiállító terem, közösségi ház, múzeum stb.), de jelen pillanatban az önkormányzatnak nincsen pénze arra, hogy egy újabb intézményt hozzon létre, hiszen a meglévők (öt óvoda, két általános iskola, Napos Oldal Szociális Központ, Szakorvosi Rendelő, Művészetek Háza, Civilek Háza, Városi Ügyfélszolgálat) fenntartása is csak rendkívüli erőfeszítések árán lehetséges.

A bérbe adás egyébként nem örök életre szól. A tervek szerint az esetleges jelentkezővel határozatlan idejű bérleti szerződést kötünk, melyet mind a bérbeadó, mind a bérlő rendes felmondással, három hónapos felmondási idővel bármikor, külön indoklás nélkül felmondhat.

Ha tehát az önkormányzat a későbbiekben olyan más, célszerűbb hasznosítási módot talál, ami jobban megfelel az érdekeinek, akkor azt három hónap türelmi idővel bármikor megvalósíthatja. Stratégiai szerepe lehet például az ingatlanok abban a pillanatban, ha ismertté válnak a járási hivatalok által ellátandó feladatok, vagy a járóbeteg-ellátás jövője.

• **Említette, hogy az interjú végére van két jó híre. Mi lenne az egyik?**

Az egyik az, hogy a Magyar Közút Zrt. 2011. december 30-án kiírta a Hősök térénel és az Angeli köznél tervezett sárgán villogó lámpás gyalogátkelők kivitelezésére vonatkozó nyílt közbeszerzési eljárást. Ezekre a fejlesztésekre a Közlekedési Koor-

dinációs Központhoz 2011. február 14-én benyújtott pályázatunkon 90%-os támogatást nyertünk (ez kb. 7,5 millió forint támogatást jelent). Az eredményt már tavaly júniusban kihirdették, de a megvalósításra csak most kerül sor. A nyertes vállalkozókkal a szerződés-kötés időpontja várhatóan március eleje lesz, a kivitelezés befejezési határideje pedig a kiírás szerint május vége. A nyár elejére tehát reményeink szerint a Fő utca két újabb pontján válik lehetővé a biztonságos gyalogos átkelés.

• **És mi a másik?**

A másik jó hír a járásokkal kapcsolatos. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Területi Közigazgatásért és Választásokért Felelős Államtitkársága 2012. január 12-én tette közzé a járási székhelyekre és a járásokba tartozó településekre vonatkozó javaslatát. A javaslat szerint 2013-tól országosan 168 járás jön létre, ebből Pest megyében 11 járás lesz, s az egyik járási székhely Pilisvörösvár. A tervezetet a minisztérium társadalmi egyeztetésre bocsátotta, melynek során több környékbeli település önkormányzata képviselő-testületi határozatban fejezte ki egyetértését a tervezettel. A társadalmi egyeztetés január 29-én lezárult, s az Államtitkárság várhatóan 2012. február 10-éig dolgozza fel a beérkezett javaslatokat. A javaslatok feldolgozását szakmai egyeztetés követi a kormány megbízottak bevonásával. A tervek szerint a törvényjavaslat még februárban az Országgyűlés elé kerül, a járási székhelyeket és illetékességi területeket meghatározó kormányrendelet pedig várhatóan június végén fogadja el a kormány. Bizom abban, hogy júliusban örömmel elmondhatjuk: „Pilisvörösvár járási székhely.”

Sólyom Ágnes

GYÓGYÁSZATI ÉS
EGÉSZSÉG BOLT

Lúdtalpbetét készítése egyedi méretek alapján podoszkópos talpvizsgálattal

(időpont egyeztetés szükséges!)

Cím: Solymár, Terstyánszky u.2.

Tel: 70-3399322

Nyitva tartás: H – P: 11-18, Szo: 8-12

www.gyogyaszatiszakbolt.hu

A HATÉKONY, BIZTONSÁGOS FOGYÁS TITKA (X)

Ez távolról sem kizárólag esztétikai kérdés, mert orvosi szempontból az **elhízás** már önmagában is **betegség**, mely jelentősen kihat az élettartamra — és ami még ennél is fontosabb — az életminőségre. Az igazi veszélyt a következmények jelentik, hiszen a túlsúly **számos súlyos betegségre hajlamosít**.

Mit tesz, ha fogyni akar? Kevesebbet eszik. Mi történik akkor? Fokozódik az alultápláltság, „fogy” az izom és kötőszövet, „lóg” a bőr és ráncosodik, a zsír jelentős része pedig megmarad, az egészség tovább károsodik.

Alultápláltság? Igen. Többnyire ételleinkkel „üres” kalóriát veszünk magunkhoz tápanyag helyett. Az élelmiszereink alapanyagai a műtrágyázás, vegyszerezés, a talaj „kizsigelése”, elsavasodása következtében elvesztette tápértéke jelentős részét. És akkor még főzünk, sütünk, tartósítunk stb. A kevés rost és a sok fölösleges adalékanyag pedig rontja az emésztés hatékonyságát, így a **túlsúlyos ember is a sejtjei szintjén éhez**ik. Ezért soha ne fogyókúrázzon! Mi akkor a megoldás?

Ha szeretne éhezés, szenvedés nélkül egy életen át a legjobb formájában lenni, ezt **megtanulhatja, elsajátíthatja, megtapasztalhatja** a lehető legegyszerűbben, vidáman, könnyedén az **Eszünk és Fogyunk Klubban**. Ez az Ön klubja!

Tel.: 06 30 9708 939

www.eszunkesfogyunkklub.com

A POLGÁRMESTERI HIVATAL KÖZLEMÉNYEI**AZ ÚJ SZABÁLYSÉRTÉSI TÖRVÉNY**

2011 novemberében került benyújtásra a belügyminiszter nevével fémjelzett új szabálysértési törvény, amely teljesen új alapokra helyezi a szabálysértési eljárást. Az új szabálysértési törvényt a parlament december 22-én elfogadta, és 2012. április 15-én fog hatályba lépni. Az első fokon eljáró szabálysértési hatóság a járáshivatal lesz.

Az új szabálysértési rendszer célja az eljárások felgyorsítása, ezért az elkövetőt lehetőleg a helyszínen, de legkésőbb az elkövetéstől számított 30 napon belül felelősségre kell vonni. Jelentős újítás lesz a szabálysértési hatóság eljárásában az, hogy ha a tényállás tisztázott, és az eljárás alá vont személy vagy az eljárásban részt vevő személy meghallgatása nem szükséges, a szabálysértési hatóság büntetést szab ki, vagy intézkedést alkalmaz, és az ezt tartalmazó határozatot tizenöt napon belül hozza meg.

A jelenlegi büntetések kiegészülnek, így az új szabálysértési törvény szerint három büntetés lesz kiszabható: szabálysértési elzárás, pénzbírság és a közérdekű munka.

Elzárás

A jövőben jóval szélesebb körben lehet majd alkalmazni az elzárást, ugyanis akit a szabálysértés elkövetésének időpontját megelőző hat hónapon belül szabálysértés elkövetése miatt legalább két alkalommal jogerősen elmarasztaltak – kivéve a helyszíni bírságot vagy az egyéb közlekedési szabálysértéseket –, az újabb szabálysértés miatt a bíróság akkor is szabhat ki elzárást, ha a törvény azt nem teszi lehetővé az adott szabálysértésnél. (Bevezetik a visszaesés fogalmát.) A szabálysértési elzárás legrövidebb időtartama egy nap, leghosszabb hatvan nap, kivéve a fiatalkorúaknál: fiatalkorúak esetében az elzárás leghosszabb tartama harminc nap, halmazati büntetés esetén negyvenöt nap.

Pénzbírság

Másik jelentős változás a törvényben a pénzbírság maximális összegénél tapasztalható: a pénzbírság legalacsonyabb összege ötezer forint, legmagasabb összege százötvenezer forint, elzárással is büntethető szabálysértések esetén a maximális pénzbírság háromszázezer forint lesz.

Közérdekű munka

Újítás, hogy a közérdekű munka ezen túl önálló büntetésként is kiszabható lesz.

Közérdekű munka kiszabása esetén az eljárás alá vont személy köteles a számára meghatározott munkát elvégezni. A közérdekű munka legkisebb mértéke hat, maximális mértéke száznyolcvan óra lehet. Amennyiben az eljárás alá vont személy nem tesz eleget a munkakötelezettségének, úgy a helyébe szabálysértési elzárás lép. (6 óra közérdekű munka = 5.000 Ft, 6 óra közérdekű munka = 1 nap elzárás)

Eltiltás a járművezetéstől

Változás lesz a járművezetéstől való eltiltás szabályrendszerében is: ha valakit a közúti közlekedéssel kapcsolatos egyéb szabálysértések (közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése – KRESZ-ben foglalt szabályok megsértése, közúti közlekedési igazgatási szabályok megsértése, vízi közlekedési szabályok megsértése stb.) elkövetése miatt hat hónapon belül legalább két alkalommal jogerősen elmarasztaltak, úgy az újabb szabálysértési ügyben járművezetéstől eltiltást is kell alkalmazni. A járművezetéstől eltiltás tartama nem változik, a legrövidebb időtartama egy hónap, leghosszabb tartama egy év.

Helyszíni bírság

Jelentős változás lesz a helyszíni bírság kiszabásának szabályaiban is: a helyszíni bírság összege ötezer forinttól ötvenezer forintig terjedhet, hat hónapon belüli újbóli elkövetés esetén hetvenezer forintig terjedhet. A helyszíni bírságot az új szabálysértési törvény hatályba lépése után nem harminc napon belül, hanem tizenöt napon belül kell megfizetni postai csekken vagy átutalással. Amennyiben mód lesz rá, tehát ha a bankkártyás rendszer ki lesz építve, akkor lehetőség lesz rá, hogy a jövőben bankkártyával, a helyszínen is rendezni lehessen a helyszíni bírságot.

Újítás lesz az is, hogy ha a szabálysértés elkövetője a felajánlott helyszíni bírságot nem fogadja el, azt nem veszi tudomásul, akkor öt elzárással nem büntethető szabálysértések esetében a szabálysértési eljárás azonnali lefolytatása végett az elkövetés helye szerint illetékes szabálysértési hatósággal egyeztetett, de legkésőbb öt napon belüli időpontra a helyszínen a szabálysértési hatóság elé idézheti az intézkedő.

Dr. Krupp Zsuzsanna jegyző nevében és megbízásából

*Gergelyné Csurilla Erika
Hatósági Csoportvezető*

TÁJÉKOZTATÓ**a taxi engedéllyel rendelkező**

**egyéni vállalkozók
telephely létesítésével**

kapcsolatos változásokról

Tisztelt Ügyfeleink!

Felhívom a taxi engedéllyel rendelkező Egyéni Vállalkozók figyelmét, hogy Budapest Főpolgármesterének döntése értelmében, akik 2012.01.01-jét követően még nem rendelkeznek budapesti telephellyel, de munkájukat Budapest területén is végzik, egyéni vállalkozói igazolványuk módosítását a következőképpen hajthatják végre:

1. Minden esetben szükséges, hogy az egyéni vállalkozónak a saját nevére legyen nyitva ügyfélkapu hozzáférés (ingyenesen regisztrálható az okmányirodában),
2. nyomtatvány letöltés és kitöltés a www.nyilvantarto.hu (egyéni vállalkozáson belül található),
3. azon vállalkozók, akiknek még régi típusú (kihajtós) vállalkozói igazolványuk van, haladéktalanul adják le az okmányirodában, azzal egyidejűleg, hogy a módosítást végrehajtották a www.nyilvantarto.hu oldalon.

Továbbá felhívom minden egyéni vállalkozó ügyfél figyelmét, hogy mihamarabb létesítsenek saját ügyfélkaput (ingyenesen regisztrálható az okmányirodában, telefonszám: 06-26-530-683), bármilyen módosítási igény esetén csak és kizárólag mindenki a saját neve alatt és saját ügyfélkapuján keresztül küldheti meg az igényét (nem a könyvelő ügyfélkapuján keresztül) a változásra.

Tisztelettel

*Dr. Krupp Zsuzsanna jegyző nevében és megbízásából
Ruza Anett osztályvezető*

**BANKKÁRTYÁS
FIZETÉSI LEHETŐSÉG
AZ OKMÁNYIRODÁBAN**

Ezúton tájékoztatom Önöket, hogy a Pilisvörösvári Okmányiroda a tavalyi évtől bekapcsolódott az új elektronikus fizetési és elszámolási rendszerbe. A készpénz-átutalási megbízás (csekkes befizetés) lehetőségére természetesen továbbra is érvényben marad.

Az új elektronikus fizetési és elszámolási rendszerben a következő kártyákat lehet használni:

MASTERCARD, MAESTRO, MASTERCARD ELEKTRONIC, VISA, VISA ELEKTRON, V PAY

*Dr. Krupp Zsuzsanna
jegyző*

KÖZBIZTONSÁGI HÍREK

RENDŐRSÉGI HÍREK

Verekedés, bántalmazás

Január 19-én este telefonon kértek segítséget a Pilisvörösvári Rendőrség ügyeletétől, mivel a bejelentő észlelte, hogy Pilisvörösvár, Templom téren több személy összeverekedett. A helyszínrre érkező rendőrök már csak két sérültet találtak, bántalmazóik elmenekültek. Az egyik vérző orrú férfi nem kért a segítségből, hanem szinte azonnal a rendőrökre támadt. Rossz döntést hozott, mivel elsőként a piliscsabai körzeti megbízottként szolgáló tapasztalt, „veterán” rendőr, Szabó Imre zászlós ruháját ragadta meg, aki hamar ártalmatlanná tette őt, és előállította a rendőrsre. Szinte ezzel egyidejűleg ismét segélyhívás érkezett, mivel a korábbi verekedés kerekét oldott résztvevői a vasútállomásnál ismét egy embernek rontottak. A kikerülő Ladó György főtörzsrászlós solymári és Heller Tamás törzsrásmester tinyci körzeti megbízott a helyszínen elfogta a két garázda személyt. Intézkedésük során segítségükre volt Rocky, a solymári rendőrkutya.

Január 11-én délután egy kétségbeesett hölgy fordult a Pilisvörösvári Rendőrség piliszentiváni körzeti megbízottjához, Buna Zoltán főtörzsrászlósához, mivel a Szent Erzsébet utcán észlelte, hogy verekedés tört

ki. A körzeti megbízott látván, hogy egy férfi a földön fekszik, három másik személy pedig menekül a helyszínről, utánuk eredt. Rövidesen mindhárom személyt utolérve, őket a rendőrsjárörök segítségével előállította. A verekedés oka még nem tisztázott pontosan, de az biztos, hogy a bántalmazott férfi súlyos fejsérüléseket szenvedett.

Autórongálás

Január 30-án bejelentés érkezett, miszerint Piliscsaba, Temető utcán ismeretlen személy megrongálta, szándékosan végigkarcolta egy parkoló autó oldalát, tetemes kárt okozva ezzel. Segítségül a piliscsabai körzeti megbízott, Huber András törzsrásmester érkezett, aki a térfigyelő kamerák felvételeinek megtekintését követően néhány órával elfogta a feltételezett elkövetőt. A térfigyelő rendszert Huber András körzeti megbízott javaslatára építették ki korábban.

Bűnmegelőzési felhívás

A Pilisvörösvári Rendőrség területén a betöréses lopások megelőzése érdekében felhívjuk a Tisztelt Olvasók figyelmét, hogy ingatlanjaik megfelelő védelméről gondoskodjanak a nappali órákban is, mivel a bűnelkövetők ezen időszakot használják ki a házak kifosztására. Célszerű a lakóingatlan riasztórendszerrel felszerelni, esetleg házőrző kutyát tartani, mivel a tapasztalatok szerint ezeket az épületeket elkerülik a betörők, a trükkös és besurranó tolvajok.

Fontos továbbá a lakókörnyezetben, szomszédos házak körül észlelt gyanús személyek, járművek megjelenése esetén azt azonnal jelezni a Pilisvörösvári Rendőrség ügyeletésének a 26-330-130-as telefonszámon, vagy a 112-es segélyhívó vonalon.

Ezúton is szeretném felhívni a lakosság figyelmét a Szomszédok Egymásért Mozgalomra (továbbiakban: SZEM), melynek lényege, hogy az egymás szomszédóságában lakók az átlagnál sokkal jobban figyelnek, vigyáznak egymás értékeire és közvetlen lakókörnyezetükre, felelősséget éreznek saját és mások élet- és vagyonbiztonsága iránt.

A SZEM biztonságot nyújt az egyénnek, a családnak akkor is, ha bármennyi időre elhagyja otthonát.

A mozgalomban résztvevőknek nem feladat az a feladatuk, hogy bűnelkövetőt fogjanak el, hanem az, hogy elsődlegesen segítségnyújtást biztosítsanak a rászorulóknak.

A rendőrség elérhetőségei:

107, 112 (ingyenesen hívható telefonszámok a nap 24 órájában)

A Budaörsi Rendőrkapitányság telefonszáma: 06 23 505 400 (a nap 24 órájában hívható)

A Pilisvörösvári Rendőrség telefonszáma: 06 26 330 130

*Dr. Medveczki Zsolt
rendőr százados*

a Pilisvörösvári Rendőrség Parancsnoka

TŰZOLTÓSÁGI HÍREK

Balesetek

Sajnos az idei év sem kezdődött esemény nélkül. Január elsején a 10-es úton, nem sokkal a Terranova-bejárat után borult árokba egy személygépkocsi. Innen a mentők egy sérültet vittek kórházba. Harmadikán a „Lieg” körforgalomnál egy személygépkocsi villanyoszlopot döntött ki, ami egy másik ott parkoló gépjárművet is megrongált. Ennél a balesetnél nem történt személyi sérülés. Január 14-én egy személygépkocsi borult az árokba, szintén a 10-es úton. A személygépkocsi vezetője beszorult a gépkocsijába, őt gerincágy segítségével tudtuk kiemelni. 24-én a Kopár

csárda utáni kanyarban történt baleset, miután egy személygépkocsi „felrohant” az út jobb oldalán lévő partfalra, majd onnan levágódva az út bal oldalán lévő vízelvezető árokba borult. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy abban az időpontban Pilisvörösvár felől nem érkezett másik gépjármű. Innen két sérültet szállítottak a mentők kórházba.

Tűz és egyéb problémák

A fent leírtakon kívül vonultak még tűzoltóink konyhában a tűzhelyen felejtett ételhez is, amit a lakók az egység kikerkezése előtt eloltottak.

Két esetben a jeges úton elakadt gépkocsit mentettünk, egy esetben csőtörés miatt kellett szivattyúzni egy családi ház garázsából, egyszer hőkameránkkal egy családi ház alsó szintjét vizsgáltuk át, mivel az ott lakók erős égett kábel szagot éreztek, máskor pedig egy veszélyesen megdőlő fát vágtunk ki.

Tűzoltóautó

Elkezdjük a számunkra új tűzoltóautó be-, illetve átépítését is, valamint elkezdjük a forgalomba helyeztetési ügyintézését is. Sajnos pénz híján ez elég lassan megy. Terveink szerint az új autó egy gyors műszaki mentőszer lenne, amit nem csak baleseteknél, hanem tüzeseteknél is használnánk, kímélve az eddig nagy szolgálatokat tett Dennis típusú gépjármű feckendőnket. E cél érdekében az eddig használt Mercedes típusú gépjárművünket ideiglenesen kivontuk a forgalomból, hogy ne kelljen fizetnünk a kötelező felelősség biztosítást se.

Szakvizsgák

Szintén január hónapban hét tűzoltónk tett sikeres PÁV I. alkalmassági vizsgát az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságon, amely a megkülönböztető jelzésekkel felszerelt gépjárművek vezetéséhez kell.

Pfeiffer Ferenc, a PÖTE elnöke

Kisebbség a kisebbségben – röviden így lehetne meghatározni azt a helyzetet, amiben a vörösvári református egyházközösség él. Lelkészüket, Balogh Sándort sokan ismerik a városban. Mi annak apropóján kerestük meg őt, hogy azt hallottuk, gondban vannak a beázott templomtetővel. Beszélgetésünknek végül kis részét tette ki a templomtető, szó esett viszont fontosabb dolgokról: gyökerekről, önbecsülésről... és persze a gyülekezetről.

A GYÖKEREKTŐL A TEMPLOMTETŐIG BESZÉLGETÉS BALOGH SÁNDOR LELKÉSSZEL

re szűkülnek a lehetőségeik mind a munkában, mind a perspektívában, mind a lelki biztonságukban.

• **Érdekes, amit mond, mert itt, Vörösváron kevés szó esik erről ebből a szempontból. Már-már közhely, hogy fontosak a hagyományok, és őriznünk kell, amit az őseinktől kaptunk, de hogy ez miért fontos...**

Ez azért fontos, mert a lelkünk, az életünk belső rétegződése azal kezdődik, amit mi hitnek mondunk, amit az Úristen belénk lehelt – a teremtéstörténetben szépen le van írva. Ez egy belső, hitbéli, erkölcsi tartás, és ha ez elvész, akkor simán omlik össze a felépítmény. A felépítmény az életünk, a

testünk, a fizikai mi voltunk, a következő réteg pedig az, amit a testünkre aggatunk, meg amivel a testünket kiszolgáljuk, az anyagi vagy kulturális valóságunk. Ezt nagyon szépen példázza a magyar történet:

A II. világháború utáni időszakra visszatekintve ez volt az első: az önbecsülés lerombolása – hitben, vallásban, erkölcsben –, az emberek munkáról való leszoktatása, bizonytalanságban tartása, és ennek egyenes folytatása a teljes értékvesztés, és hogy ezzel az országgal meg lehet csinálni azt, amit ma magunk körül látunk. Tulajdonképpen ezt fedezhetjük fel az egyházak elleni támadásokban, a közösségek gyengítésében – ahogy a rómaiak mondták: csökkentett támogatással tartás kontrollt.

Egy-egy ilyen gyülekezet, amiben mi vagyunk, egy picit

sejt, amelyben azon munkálkodunk, hogy valamit mégis megtartsunk. Fontos a napi betevő falat, fontos, hogy mi legyen velünk holnap, de a legfontosabb az, hogy keressük először Isten országát – ahogy a hegyi beszédben elhangzott –, minden más megadatik. Ezt szeretnénk az embereknek elmondani: nem az a valami, hogy odaértem a leázásra, vagy hogy a másik embernél kicsit többet tudtam elérni.

• **Mekkora az egyházközösség?**

Kicsi. Mintegy 100 egyházfenntartó van – ők jelenlétükkel és anyagi adományukkal is egyházfenntartók. Ezen kívül kb. 300 emberről tudunk. Ennél többen vannak, akik magukat reformátusnak mondják valamilyen módon (ez derült ki a népszámláláskor). Feladatunk őket valamilyen módon megszólítani és a közösségbe terelni.

• **Mennyire zárt a közösség?**

Nem zárt, állandó átjárás van, az emberek jönnek és mennek. Jellemző az erdélyiek érkezése és továbblépése is. Nincs afféle zártság, mint a tradicionális gyülekezeteknél, ahol több száz év óta egy közösség van, és a temetőben ott nyugszanak az ősök. A mi gyülekezetünk tagjai kevés kivételtől eltekintve máshol születtek.

• **Mivel telnek a hét-köznapok?**

Hittanórák vannak, de mivel nem tudunk egy osztályból egy csoportot összehozni, össze kell „söprögetni” a gyerekeket, ez nem egyszerű feladat, és a határfoka is kisebb, mintha osztályonként az órárendbe be lenne építve. Ezen kívül látogatások, bibliaórák, konfir-

mációs összejövetelek... Igyekszünk a szociális szférában is mozogni, bár csak kis mértékben van erre erőnk, az viszont tény, hogy katasztrófák idején nagyon áldozatvállaló a közösség – mind pénzben, mind tárgyi adományokban.

• **Milyen programok, közösségi alkalmak vannak?**

Nagy szükségünk van egy templomon kívüli helyre, ahol a közösségi alkalmak helyet kaphatnának: előadások, teázások, réteg-összejövetelek – bármi, akár a szélesebb közönség számára, ami kapcsolatba hozható egyházzal, Bibliával, hitélettel. De kicsik vagyunk, az egyháztagságunk is elszegényedőben van. A közegeház inkább

kezeti ház. Persze teljesen fel kell újítani, hiszen bontásra volt ítélve, ezért leromlott az állapota. Ez a felújítás zajlik egyébként azóta is.

Érdekes, hogy a régi templom épületét az '50-es években juttatták a református egyháznak, azzal a céllal, hogy a katolikus tömböt valamilyen föllazítás, megrepeszés a vizálykodás által. De – hála Istennek – ez nem sikerült, mert a mindenkor református lelkész és a katolikus plébános között mindig is jó viszony volt.

Névjegy

Balogh Sándor délvidéki származású családba született, de már Budapesten. Szülei – miután átjöttek Magyarországra – már nem mehetek vissza hazájukba, így hívó embereként egy budapesti gyülekezet tagjai lettek. Sándor lelkészi pályáját három dolog alapozta meg: családja; a budapesti gyülekezet és az ottani lelkész példája; valamint a Debreceni Református Gimnázium, ahol tanulmányait folytatta.

Lelkészként először Amerikában nyert el egy ösztöndíjat, amellyel a Princetoni Egyetemen szerzett mesterfokozatot, majd Budapesten volt másodlelkész. 1989-től három évet töltött Angliában az ottani magyar gyülekezetnél. Első gyermeke iskolás korára hazatért, és '93 óta Vörösváron lelkész. 6 gyermeke van, felesége, Kinga is kiveszi a részét a gyülekezeti munkából; a gyerek-istentiszteleteket, gyermekműsorokat, összejöveteleket és tábortokat rendszerint ő szervezi.

az új templomépítéseket tudja támogatni, mi így elég nehéz helyzetben vagyunk. A gyülekezeti házuk volt valamikor a templom, ott tartották az istentiszteleteket. Amikor a '80-as években megépült az új templom, a régit, ami egy parasztházból volt kialakítva, le kellett volna bontani. De szerencsére ekkor már a rendszerváltásnak (vagy „modus-változásnak”) köszönhetően megmaradhatott, így lett belőle gyüle-

• **Teljes egészében saját erőből újítják fel?**

Nagyrészt saját erőből, igen. A templomunk még jelentős külföldi – német, holland – segéllyel épült, ezek a források azóta elapadtak, mert már nálunk keletebbre, a nagyobb szükségűt szenvedő térségek felé fordulnak. A helyi önkormányzat évről évre derekasan támogatja az egyházközséget – amennyire teheti. De hát itt tízmilliókra lenne szükség. Ezért hát magunk

De ezzel együtt nem felejtjük el, hogy nem az a lényeg, hogy miben élünk, hanem az, hogy hogyan éljük meg azt, amiben éppen vagyunk. Az ember persze gyarló, önmagához viszonyít, és személyes sikernek tudja be az előrelépést. Pedig az Úristennek terve van velünk, és ha ezt észben tartjuk, akkor könnyebb elfogadni azt, ami jön. Minél kevésbé látja ezt át az ember, annál könnyebb őt megtéveszteni.

• **Elégedjünk meg tehát azzal, amit kapunk. Mégis, e mellett a szemlélet mellett milyen célt tud kitűzni maga elé egy közösség?**

Célunk a közösség fejlődése, a koncentrikus kötések erősítése – hogy a közösség tagjai egymást is ismerjék, ne csak a lelkészen keresztül kapcsolódjanak egymáshoz. Az elidegenedő, lélek- és értékvesztett világban egyre fontosabb, hogy valahová tartozni kell. Esetünkben a református, protestáns múltra támaszkodva. És itt van feladatként a templom helyrehozása – a templom az a látható lelki ház, aminek megóvása szintén feladatunk. Alapvető célunk az, hogy az Isten országát itt, Pilisvörösvárott gyarapítsuk az üdvözülőkkel.

Sólyom Ágnes

A pilisvörösvári református gyülekezet az alábbi számlaszámon gyűjti a felajánlásokat a templom tetőfelújítására:

OTP-11742245-20057396

MEGHÍVÓ ÉVNYITÓ TAGGYŰLÉSRE

A Pilisvörösvári Nyugdíjas Klub értesíti a klub tagjait, hogy

2012. március 10-én 15 órakor

tartja az évnyitóját a Civilek Házában (Major utca).

Napirendi pontok:

- a 2011-es év pénzügyi beszámolója
- a klub által 2012-re tervezett jelentősebb események ismertetése
- a 2012-es kirándulási terv ismertetése és szétosztása
- üdülési lehetőségek ismertetése
- időszerű kérdések, egyebek
- Fekete erdei út ismertetése

• **Miért hagytad ki lényegében a 2010-es évet, és miért tértél vissza tavaly?** – kérdezem a tizenhét éves vörösvári tehetséget.

A gazdasági válság miatt megfogyatkozott a magyar mezőny, csak nagyon kevesen indultak el a bajnokságban – mondja. – Tavalyelőtt ezért én is csak néhány futamon álltam rajtához. 2011-ben azonban már újra összegyűltünk néhányan, és a korábbi csapatom, a Kálmán Motorsport is hívott, hogy szálljak újra versenybe.

• **Mennyiben volt más a gokartod, mint a korábbi, junior gép?**

Ez a masina is 125 köbcentiméteres, de egy kicsit erősebb és gyorsabb. Harmincnégy lóerős, az összsúlya pedig versenyzővel együtt minimum 165 kg. Ez azt jelenti, hogy minden kg-ra valamivel több, mint 0,2 lóerő jut, és ez már nem rossz arány. Szerencsére hamar ráéreztem az ízére.

• **Mi volt a terved, milyen eredményben reménykedtél?**

Mindenképpen az első háromban akartam végezni, a Kálmán Motorsport azonban ennél is nagyobb célokat tűzött ki: meg akarták nyerni a magyar bajnokságot. Azért ajánlották fel a versenyzési lehetőséget, mert bíztak benne, hogy képes vagyok a győzelemre.

• **Tehát nem neked kellett kilincselned, hanem ők választottak. Ez szép. Ismerted a mezőnyt, vagy voltak ismeretlen ellenfeleid is?**

A mezőny nagy részével korábban már versenyeztem a korosztályos kategóriákban, csak egy-két új fiú bukkant fel. Nyolc versenyhelyszínen tizenhat futamot teljesítettünk. Összesen öt győzelmet szereztem. Gyöngyösön, Győrben, az ausztriai Bruck-ban egy-egy első helyet szereztem, Ostffyasszonyfán, a Pannóniaringen mindkét futamot megnyertem. Ezen kívül indultam két szlovák bajnoki futamon is. Ez utóbbiak közül Dunaszerdahelyen az időmérő edzésen nem indultam el, hogy az utolsó helyről rajtolva, versenykörülmények között gyakorolhassam az előzéseket. A huszonnegyedik helyről indulva sikerült győzőm, tehát tényleg volt módom gyakorolni. Az Ausztriában rendezett másik szlovák versenyen is győztem – ott azonban már az edzéseken is részt vettem.

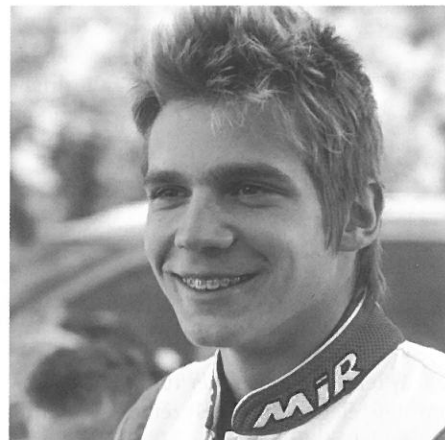
• **Melyek voltak a legemlékezetesebb pillanataid 2011-ben?**

Természetesen a győzelmek, és a magyar bajnoki cím. Meg az a sajnálatos tény, hogy hiába lettem aranyérmes, a novemberi dubaji Rotax Max világbajnokságon mégsem engem indítottak, hanem a második helyezett Ferencz Márkot. Pedig a Magyar Gokart Szövetség szabályzata alapján nekem kellett volna versenyeznem. Ott voltam a világbajnokságon, de csak nézőként – ez nem volt valami kellemes érzés. De legalább az vigasztalt, hogy a világbajnokságot a csapattársam, a Kálmán Motorsport színeiben

Wieszt Jankó 2011-ben megnyerte a Rotax Max magyar gokart bajnokságot. Szoros küzdelemben, egy ponttal előzte meg legnagyobb riválisát, Ferencz Márkot. Győzelme komoly fegyvertény, amelynek előzménye egy 2009-es Közép-európai Zóna-Kupa győzelem és egy két évvel ezelőtti junior magyar bajnoki második hely – annak ellenére, hogy Jankó nem vett részt a teljes sorozatban. Tavaly viszont már igen, de immár a felnőttek között.

A GOKART MESTERE

versenyző angol Ben Cooper nyerte meg. Ő lett az Európa-bajnok is, igencsak sikeres évet zárt tehát.

• **Versenyeztél már Cooper ellen?**

A győri versenyen megküzdöttünk egymással. Az edzéseken hol ő, hol én voltam gyorsabb, a nemzetközi futamon azonban legyőzött. Kár, hogy a világbajnokságon nem csaphattunk újra össze.

• **Végül is, miért nem?**

Ezt inkább hagyjuk – az illetékesek rossz döntést hoztak. Némi elégtétel, hogy utólag elnézést kértek, de ettől függetlenül csalódott vagyok, hiszen nem tudtam kipróbálni magam a legjobbakkal között.

• **Keserű pohár... Ennek ellenére folytatod, vagy elment tőle a kedved?**

Most még nem tudom, hogy beülök-e idén gokartba, vagy sem. De azt tudom, hogy szeretnék belekóstolni a hazai ralikrosszba és a raliba is. Jó lenne, ha már ebben az évben kipróbálhatnék egy ralikrossz autót. Édesapámmal utána fogunk nézni, hogy van-e erre lehetőség.

• **Remélem, lesz! S végül hadd gratuláljak a bajnoki aranyhoz, és hadd kívánjak további eredményes versenyzést – legyen az gokart, ralikrossz vagy bármi egyéb!**

Köszönöm szépen!

Várhegyi Ferenc

Megbízunk egymásban

Kérjük, látogasson el hozzánk, és érdeklődjön új, kedvező ajánlatainkról!

Fiókunk címe:

2085 Pilisvörösvár, Fő u. 70.

Fiókunk nyitva tartása:

Hétfő: 7.45 – 17.00,

Kedd – Péntek: 7.45 – 16.00

www.otpbank.hu

06 1/20/30/70 3666 666 • 06 40 366 666

 otpbank
Megbízunk egymásban

FARSANGI SVÁBBÁL

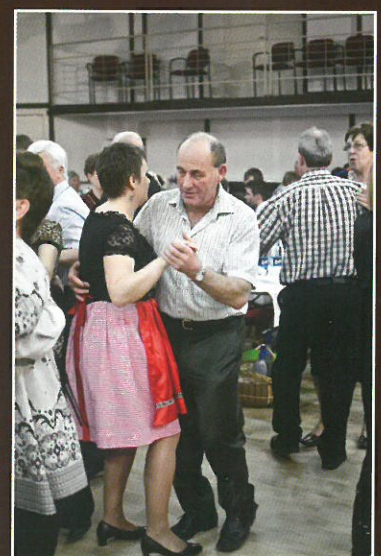
Január 21-én újra megrendezésre került a Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Fúvószenekar farsangi svábbálja, ami immár hagyománnyá nőtte ki magát. A fúvószenekar támogatói minden év elején lázas készülődéssel várják a közelgő eseményt. A tradíciókat követve sokan felöltik népviseleti ruhájukat, idén köztük voltam én is.

A bál fél nyolcra volt meghirdetve. Háromnegyed nyolcra a zenekedvelő közönség megtöltötte a gimnázium színháztermét, és – batyus bál lévén – előkerültek a kosarakból a finomabbnál finomabb házi sütemények, szendvicsek, és a táncban megfáradt emberek örömeire a frissítő borok, hideg sörök. Ekkor a zenekar már javában húzta, jobban mondva fújta a talpalávalót. A társaság kortól és nemtől függetlenül beszélgetett, szórakozott. Voltak, akik hamar körtáncba kezdtek. A többiek jobban preferálták a hagyományos páros táncot a pattogós polka vagy a lány keringő dallamaira. Amikor elkezdődött egy-egy nótá, csak annyit vettem észre, hogy az ülő emberek eltűnnek, és a táncparkett a végletekig megtelik. Néhány páros még a folyosót is birtokba vette, hogy kényelmesen el lehessen férni a táncterem.

Mint minden évben, az idén sem maradt el éjszélkor a tombolahúzás, az est fénypontja. A helyi vállalkozók, cégek és magánszemélyek lelkesen ajánlották föl portékáikat, adományaikat, hogy a tombola bevételével is támogassák a zenekart. A húzás hangos nevetések és bekiabálások közepette zajlott. Az idén is, mint minden évben, árverésre került egy rozmaring borkor. A licit végén Peller Károly kőfaragó Feldhoffer Jánosnak nyújtott át egy rendhagyó emléklapot gránitból, hogy ezzel ismerje el a zenész 10 éve tartó vezetői munkáját a fúvószenekar élén. A mulatság ezek után fél háromig meg sem állt.

Bátran kijelenthetem, hogy büszke vagyok arra, hogy Vörösváron élek, és részese lehetek ilyen feledhetetlen eseményeknek. Hiszen hol lát az ember manapság olyat, hogy a húszéves fiatal önfeledten szórakozik egy élete alkonyán járó emberrel, úgy, hogy a generációs szakadék megszűnik közöttük? Azt hiszem, tudom a választ: a svábbálon.

Mester Noémi

A Palánta iskola január 22-én ünnepelte a magyar kultúra napját a Művészetek Házában. A tanárok és a diákok mellett sok szülő is részt vett a rendezvényen. Az iskolában az a szokás, hogy a fellépők önként jelentkezhetnek, a produkció senkinek sem kötelező. Az elsősök-másodikosok néptáncdásukat mutatták be, a harmadikos osztály az adventben előadott betlehemes játékot hozta el most a szélesebb közönségnek. Hangos tetszést aratott az ötödikes-hatodikos színjátékosok „ovis” összeállítása Lackfi János verseiből, és kisebb előadó-csoportok is alakultak – ki furulyált, ki szavalt, ki zongorázott.

A magyar kultúra mellett idén azonban mást is ünnepel az iskola: 15 éves fennállását, ami – nyugodtan mondhatjuk – nem kis dolog egy olyan iskola esetében, amelyet szülők alapítottak és tartanak fenn. Ez alkalomból az egyik alapítót és egykori igazgatót, Mayer Ágnest faggattuk ki az elmúlt másfél évtizedről, és arról, hogy vajon megérte-e belevágni a fejszét ebbe a nagy fába.

„Szeretnék inkább játszani, nem gondterhelten látszani!”

(Szolnoki Péter, volt Palántás diák verse)

15 ÉVES A PALÁNTA

• **Kinek a fejből pattant ki az iskola ötlete?**

Pászterné Podolszky Andrea, fiatal népművelő és magyartanár volt akkoriban a piliscsabai Faluház vezetője. Sára lánya akkor volt 4 éves, amikor a híres felkiáltás elhangzott a játszótéren: „csináljunk iskolát!” Ő lett a Piliscsabai Iskolaalapító Egyesület elnöke, 10 éven keresztül nap mint nap nagyon sok társadalmi munkaórában szervezője, lelke, motorja a csírázó Palántának.

• **A kezdeményezés tehát egy játszótéren született, a kisgyermekes szülők részéről. De miért akar valaki iskolát csinálni?**

Mert valami hiányzik.

Akkor úgy tűnt, a Piliscsabán működő két iskola nem rendelkezik majd két-három év múlva elegendő férőhellyel. Sokan költöztek Budapestről erre a környékre, a kiköltözők zöme kisgyermekes család volt. Ez volt az elsődleges ok. De hiányzott akkoriban más is.

A szülők olyan iskolát kerestek, ahol gyermekük csillogó érdeklődését nem kell elveszíteniük az iskolaévek harmadik-negyedik tanéve után. Nekünk, tanároknak is hiányzott valami. A pedagógusok, jómagam is, szerettünk volna egymást inspirálva, csapatban dolgozni; a tantervi utasításos világból egy összetettebb, érdekesebb világot varázsolni a gyerekek köré

• **A szándékot értem. De nem lehetett könnyű véghez vinni. Hogyan lett az ötletből iskola?**

A lelkes csapat Kristóf Pétert hívta segítségül, aki a Klotildligeti Drámaiszkola vezetője, pedagógiai, színházi szakember volt. Együtt toborozták a csapatot: 15-20 családot, akik az Iskolaalapító Egyesület alapítói lettek. A civil szervezet 1994-ben alakult meg. 3 éves előkészítő munka folyt: sokat beszélgettünk, előadókat

hívtunk éppen akkor alakuló alternatív iskolákból, filmeket néztünk közösen, és havonta játszóházakat szerveztünk kisgyermekes családok számára. A pedagógiai munkacsoport esténként, a gyerekek lefektetése után dolgozott a pedagógiai program megalkotásán.

Az iskola 1997-ben alakult meg: 5 kisgyermek és család; Növény (Oláh József), a tanító és Merényi Zsuzsa igazgató indították.

Mayer Ágnes

ták el az iskolát a „Szaki” egy kollégiumi szobájában. Az első évfolyam az állatorvosi lo minden betegségét megkapta, és sajnos feloszlott. A következő tanévben induló osztály azonban már végigjárta a 8 osztályt a Palántában, 2006-ban ballagtak. Aztán laktunk egy plébánia épületében, költöztünk, és átalakítások sorát végeztük a 15 év alatt annak érdekében, hogy elférjünk.

• **Sikerült tartani magotokat a kezdeti elvekhez?**

A leglényegesebb elvekhez sikerült tartanunk magunkat, noha sokat változott maga a pedagógiai programunk is a 15 év alatt. A kezdeti elvek megteltek tartal-

lommal és gyakorlattal, egyre kevesebbet filozofáltunk, és egyre több konkrét megoldást, eljárást kellett kipróbálnunk. Az iskola programjának 4 alappillére ma is áll: személyközpontúság, egyéni haladás, projektpedagógia és szülői együttműködés.

• **Jelenleg mi a legnagyobb nehézségetek?**

A kezdetektől a saját és igazán iskolának való épület hiányát szenvedjük. Most pedig annak bizonyítása következik, hogy érdemesek vagyunk-e a fennmaradásra, a folytatásra. Amit eddig letettünk az asztalra, legendá-e...

• **Úgy tudom, tervben van a folytatás: egy középiskola kialakítása is.**

Ha kialakul az új oktatásfinanszírozási rendszer, eldőlhet, vajon szükség van-e ilyen középfokú intézményre, mint amelyet mi álmotunk meg: természettudományos specializációval. Sok előnye lenne az egységes 12 évfolyamos oktatásnak. De talán fontosabb lenne előbb egy óvoda, vagy iskolaelőkészítő évfolyam.

• **Mit gondolsz most visszatekintve: érdekes volt? Belevágnál újra?**

Érdekes! Hát persze. A maroknyi csapatból alakult civil szervezet 22 munkahelyet tart fenn. Ez a mai világban nem kis dolog. Az iskolába jelenleg 140 gyermek jár, 16 településről. Sokszor alig akarnak hazamenni a gyerekek. Tanulmányi eredményeik az átlagnál jobbabbak, ezt bizonyítják a kompetenciamérések és a továbbtanulási eredmények is.

Ha az idén érettségiző és a most 17 éves két gyermekemre gondolok, akik Palántások voltak, és sikereik egy részét a mai napig őszintén „közös iskolánknak” tulajdonítják, vagy a harmadikra, aki éppen oktatáspolitikát tanul Finnországban, mert neki „nem csináltam iskolát”, akkor azt mondom, belevágnék. Amikor bemegyek az osztályokba magyar nyelvet és irodalmat tanítani, azt mondom: nagy kár lett volna nem megcsinálni mindezt. A szülők és kollégák ragaszkodása, a Palánta szigetünk is nagyon fontos számomra.

Ha pedig arra a sok nehézségre, igazságtalanságra, rágalomra és meg nem értésre gondolok, ami a mai napig is övezi iskolánkat, vagy arra, mibe került mindez életből, energiából, embertelen mennyiségű munkából társaimnak és nekem, hát igencsak meggondolnám, belekezdjek-e újra.

De fejezzük be mindenképpen pozitív gondolattal, a mottóval, amit József Attilától idézünk programunkban:

„A szép szó nemcsak eszközünk, hanem célunk is. Célunk az a társadalmi és állami életforma, melyben a szép szó, a meggyőzés, az emberi érdekek kölcsönös elismerése, megvitatása, az egymásra utaltság eszmélete érvényesül.”

Sólyom Ágnes

B-ANGEL Biztonsági Szolgálat 10 éve az Önök biztonságáért!
24 órás távfelügyelet - kivonulószolgalat

Ez a szórólap a szerelési költségből számított
50%-os kedvezményre jogosít

- Telepítés hűségnyilatkozat nélkül
- Havidíj 4400 Ft
- Csatlakoztatási díj nincs

KIVONULÓSZOLGÁLATTAL!

**4 DARABOS INFRÁS SZETT
URH ADÓVAL EGYÜTT**

38.000 Ft
+ szerelés 9.000 Ft
(csak szórólapkedvezményvel)

Az árak ÁFA-t nem tartalmaznak

B-ANGEL
24 órás távfelügyelet
gépjárműfelügyelet

Hívjon minket: +36 30 9 60 70 65
Email: papp.zsoft@b-angel.hu
Web: www.b-angel.hu

BÁNYÁSZAT-PROJEKT A VÁSÁR TÉRI ISKOLÁBAN

A bányászati került a középpontba januárban a Vásár téri iskolában. Az egész tanév át húzódik az a nemzetiségi hagyományőrző projekt, amelynek keretében minden hónapban

más-más témával ismerkednek a diákok. Most a bányászat került sorra, ami a múlt század eleje óta vitathatatlanul nagy szerepet játszott a város életében. Nemcsak azért, mert „munkát adott az embereknek, megélhetést a családoknak, lehetővé tette a település korszerűsödését, a technikai fejlődést, átformálta a település képét” – fogalmazott Fogarasy Attila, aki a projekt vezetője volt. De a téma annyiban is kapcsolódik a nemzetiségi projektévhez, hogy a német hagyományok ilyen mértékű megmaradását is a bányának köszönhetjük. A szén és a bányász szakemberek szükségessége volt az oka annak, hogy Pilisvörösvárról nem zavarták el a német anyanyelvűeket a kitelepítéskor.

„Ma már csak ásványbányászat folyik Vörösváron, de őseink munkáját tisztelve kötelességünk nekünk, utódoknak megőrizni a közel négy évtizeden át folyó szénbányászat emlékeit” – mondta. Az emlékek továbbadását szolgálta a januári projekt.

Táró az iskolában

Az iskolában készült felmérés azt derítette ki, hogy a legtöbbször akadt a családjukban bányász. Persze ez nem jelenti azt, hogy mindenkinek sokat mesélnek otthon a múlttól, a bányákról, a bányászok életéről. És főleg nem jelenti azt, hogy az iskolások jártak volna szénbányában. Ezért hát inkább a bánya jött el az iskolásokhoz: a suli pincéjében rendezték be ugyanis a Suli tárót, ahová idegenvezetéssel látogattak le a csoportok. Oroszi Antal nyugdíjas főaknász 34 évig volt bányász – a gyerekeknek a bányászatról így nem csupán elméletben beszélt, hanem valódi tapasztalatok alapján. Megmutatta a bányászok szerszámaikat, és azt is elmagyarázta, melyiket mire és hogyan használták.

Zelenai István bányamérnöknek jókora gyűjteménye van a bányászathoz kapcsolódó tárgyakból, dokumentumokból. A Suli táróba hozott néhány bányászöltözéket, amit a fiúk felpróbálhattak. A fénykép

kedvéért néhány szerszámot is kézbe fogtak. „Akkorák is dolgoztak ám a bányában, mint ti vagytok – mesélte a főmérnök. – Volt, hogy külön bányakapitánysági engedéllyel 14-18 éves fiúk dolgoztak a Lipót-aknáknál a bányaszállításon.”

Vetélkedő a bányászatról

A Suli táró megtekintése persze csak kis része volt a programoknak. Az alsósok számára meghirdetett alkotópályázatra rajzokkal és makettekkel lehetett nevezni. A felsősöknek pedig több feladatuk is akadt. Az osztályonként megválasztott 3 fős csapatok vetélkedőn vettek részt, és egy-egy

A tesztkérdések megválaszolásához alaposan utána kellett járni a helyi bányászat történetének. A 25 kérdés között szerepeltek például az alábbiak. Ön vajon hogy vizsgázott volna?

5. Mettől meddig folyt széntermelés Pilisvörösvárott?

1904-1941

1905-1940

1906-1941

6. Milyen fajtájú szenet termeltek a pilisvörösvári bányában?

lignitet

feketeszenet

barnaszenet

7. A jelenlegi bányatavak helyén milyen célra termeltek ki homokot?

piaci értékesítésre

építkezésre

a felhagyott bányajáratok

beiszapolására

8. Kinek a tulajdonában volt a Lipót-akna bányaüzem?

Pilisi Szénbánya Vállalat Rt.

(magyar érdekelttség)

Budakörnyéki Ipari Rt.

(német érdekelttség)

Budapestvidéki Kőszénbánya Rt.

(belga érdekelttség)

25. Miről kapta a Pálya-tó a nevét?

Pálya Ádám főmérnökről

Régen focipálya volt a helyén.

Nincs ilyen nevű bányató.

Megoldások a 33. oldalon

esszét írtak a Lipót-akna történetéről. A csapattagok ellátogattak a Rákóczi utcai emlékszobába, az iskolában pedig saját kiállítási anyagot is gyűjtöttek a bányászathoz kapcsolódó témákban. Ezeket a folyosói vitrinekben állították ki.

Projektzáró

A projektzáró ünnepélyen került sor a versenyeredmények kihirdetésére és a díjak átadására. A legjobbak oklevelet és könyvjutalmat kaptak, kategóriánként az első helyezettek bányalátogatást nyertek.

Wagner Ferenc, a Bányász Szakszervezeti Szövetség elnöke ajándékkönyveket hozott a nyerteseknek, és a bányász hagyományok megőrzésének fontosságát hangsúlyozta. Arra is ígéretet tett, hogy a jövőben a hasonló rendezvényeket igyekeznek anyagilag is támogatni.

A hetedik béseknek sikerült legjobban a részvétel, az összesített versenyben ők lettek az elsők. Osztályfőnökük, Megyesi Ilona elmondta, hogy nemcsak a csapattagok, hanem az egész osztály sokat tanult a projektből. Hiszen nagyon sok mindenről közösen beszélgettek, és aki maga nem végzett kutatást, a beszámolók által az is új információkkal gazdagodott.

• Te el tudnád képzelni a bányászmunkát?

El... de... hát, voltak előnyei is, meg hátrányai is. Életveszélyben voltak állandóan, viszont volt egy kis akció is... (Szabó Miklós 7. b)

• Voltak olyan új információk, amelyek most derültek ki számodra a bányáról, a bányászatról?

Persze, hogy voltak. Nagyon sok mindennek a neten vagy könyvekben kellett utána néznie. (Pápai Kinga 7. b)

Fogarasy Attila külön kiemelte Gyapay Zoltán munkáját, aki különös lelkesedéssel és szorgalommal vetette bele magát a helytörténeti kutatómunkába.

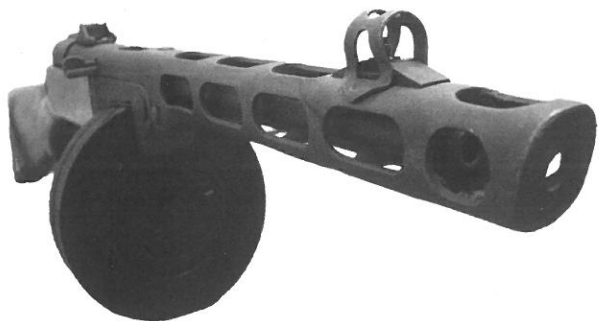
Már régóta érdeklődöm a bányászat iránt, a történetek iránt, és sokat olvastam róla.

• Szívesen foglalkoznál vele továbbra is?

Persze!

SÁ

Fotók a 2. oldalon!

Fekete karácsony

„A háború alatt a faluba (Vörösvárra – szerk.) a németek és az oroszok úgy vonultak be, hogy egyik nap felébredtünk, és egyszer csak tele volt a falu vagy német, vagy éppen orosz katonákkal, lovaskocsikkal, kocsikkal és páncélosokkal. A németek 1944. december elején vonultak el, csak a Ligeten és a faluközpontban hagytak 1-1 híradóst. 1944 szeptestéjén nagy bombázások voltak, a pap félbeszakította a misét, és hazaküldte az embereket. Olyan sok felderítő és bombázó jött, hogy teljesen elfeketedett tőlük az ég. A Vásártéri iskola területén volt egy kis katonakórház, többek között ezt is el akarták

pusztítani. A szovjet repülőgépek csak alkar hosszúságú, az angolok viszont hatalmas bombákat dobtak le.

Karácsony első napján bevonultak a szovjetek. Mindenki Budapest felől várta őket, de nem onnan jöttek, hanem a sörpő felől. Először négy felderítő katona jött be a faluba, mindegyik lóháton. A József Attila utcán mentek végig, és Pilisszántó felé tartottak. Reggelre úgy tele volt a falu oroszokkal, mint fél évvel azelőtt németekkel. És akkor jöttek csak igazán a nehéz napok.

Elszállásolás, fosztogatás

A tiszteknek mind volt bárnisnyájuk (bárnisnyá oroszul „kisasszony”-t jelent – szerk.), ezek a nők is katonaruhát viseltek. Az orosz megszállás alatt azokat a házakat, amelyekben nem laktak – mert például a nők időszakosan valamelyik rokonukhoz költöztek, hogy ne legyenek egyedül a háború alatt –, szóval az üresen álló házakat

feltörték és kifosztották. A mi házunkat is kifosztották, mert mi édesanyám hűgánál vészeltük át a karácsonyt. Elvitték az edényeket és élelmiszert. A szomszédunk házába egy tisztet szállásoltak el. Láttam, ahogy szekérszámra szállítják az udvarba a cipőket, ágyneműket, a szappant, a szövegeteket. Az elszállásoltatások, vagy az, hogy egyszer csak katonák jelennek meg a kony-

varban beérte – és lelőtte. A halottnál egy rózsafüzér volt, és egy kép egy nőről és egy gyerekről. Óbudai volt. A vörösvári temetőben van eltemetve. Akkoriban rengeteg embert temettek.

Kenyér az éhezőknek

A bevonuló oroszok között voltak rendesek is. Egy alkalommal két katona – egy fiatal és egy öreg – vacsoraidőben bejött a házunkba. Édesanyám mutatta, hogy üljenek velünk asztalhoz, bableves volt. A fiatal sapkában-kabátban leült az asztalhoz, és azonnal elkezdett enni. Az öregebb megállt az asztal előtt, felnézett az asztal fölé a falon függő képre – a festmény az Utolsó vacsorát ábrázolta – keresztet vetett, elmondott oroszul egy fohászt, és csak aztán ült le az asztalhoz.

A zsidókat, míg élek, nem fogom elfelejteni. Délutánonként Budapest felől gyalog hajtották át őket a falun. Mi hetente három nagy kenyeret sütöttünk. Anyám ebben az időben néha délután sebtiben nekiállt zsíroskenyerekből szendvicset csinálni, és aztán elment hazulról egy kosárral. Egyszer utána lopakodtam, és így láttam meg, hogy titokban, hogy az örök ne lássák, a zsíroskenyereket odanyújtotta egy-egy embernek a menethen. A zsidómenet mindig a Fetter-vendéglőnél állt meg pihenni. Volt, hogy anyám odáig is kigyalogolt, és más jószándékú segítőtől együtt ott adta oda a foglyoknak a kenyeret.”

*A visszaemlékezést lejegyezte:
Müller Márta*

Német katonasírok a vörösvári temetőben

haküszöbön és ezt vagy azt követeltek, nos, mindkét dolog szinte mindennapos eseményé vált.

„Moszkvai pecsét”

Télvíz idején hozzánk is beállított két katona, hogy elvesztették a századukat, adjunk nekik szállást és ételt. Adtunk nekik mindent. Amikor a mosakodáshoz levetköztek, láttuk, hogy tele vannak tetűkkel. A faluba a tetűk az oroszokkal masíroztak be. Az emberek a tetűszűrés sebére eztán azt mondták, hogy „moszkvai pecsét” van a hátán.

A faluban állomásozó szovjeteket egy szakács látta el. A szakács minden nap körbejárt a faluban egy zsákkal, hogy így szerezzon lisztet, krumplit, tojást, tyúkot. Ez a szakács azonban nemcsak főzni volt szokott. 1945. március elején hadifoglyokat hajtottak át a falun. Egy fogoly megszökött a Fő úton, és beszaladt az egyik ház udvarába. Ez a szakács utánaszaladt, az ud-

A szokásos éves óvodai beiskolázási értekezleteken ebben az évben Gromon István polgármester, Kutasi Jánosné oktatási és intézményi referens, Breierné Kalmár Éva, valamint Schäffer Lőrincné igazgató asszonyok és a Német Nemzetiségi Önkormányzat (NNÖ) tagjai is részt vettek. A magas szintű részvétel oka az volt, hogy a városi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat vezetői ezt az alkalmat ragadták meg arra, hogy tájékoztassák a szülőket a két tanítási nyelvű német nemzetiségi általános iskolai oktatás bevezetésének lehetőségeiről.

ISKOLAVÁLASZTÁS ELŐTTI SZÜLŐI ÉRTEKEZLET AZ ÓVODÁKBAN

A beiskolázással kapcsolatos szülői értekezleteket, amelyekre a Széchenyi utcai és a Szabadság utcai óvodában került sor, rendkívüli érdeklődés kísérte. A polgármester tájékoztatta a szülőket, hogy mindkét általános iskola rendelkezik a kétnyelvű nemzetiségi osztályok indításához szükséges személyi és tárgyi feltételekkel, és amennyiben a szülők részéről megfelelő számú igény jelentkezik, akkor javasolni fogja a Képviselő-testületnek, hogy szeptemberben mindkét általános iskolában indítsanak 1-1 kétnyelvű nemzetiségi osztályt. A kétnyelvű nemzetiségi oktatási formában a tantárgyak minimum 50%-át német nyelven tanítják. Alsó tagozaton a német nyelven kívül a készségi tárgyakat (ének-zene, rajz, technika, testnevelés), a nemzetiségi népművészetet, valamint a környezetismeretet szokás a kisebbségi német nyelven (azaz mai német köznyelven) oktatni, felső tagozaton pedig szintén a készségi tárgyakat, továbbá a földrajz, történelem, fizika, biológia, kémia tárgyak közül annyit, amennyi az óraszám 50%-át kiteszi.

A beiskolázás előtt álló gyermekek szüleit az önkormányzat a kétnyelvű nemzetiségi oktatás legfontosabb jellemzőiről február első hetében írásban is tájékoztatta. A tájékoztatóhoz az Önkormányzat egy beiskolázási szándéknyilatkozatot is csatolt, amelyet visszaküldve a szülők az Önkormányzat felé jelezhetik, hogy melyik általános iskolába, illetve melyik tagozatra kívánják a gyermekeiket íratni. E szándéknyilatkozat kitöltésére azért van szükség, hogy mind az iskolaigazgatók, mind az oktatási profil változásában érintett pedagógusok, mind pedig az iskolafenntartó Önkormányzat felelősségteljesen tudjon a reá váró konkrét feladatok megoldására felkészülni, továbbá, hogy a beindítandó oktatási forma fenntarthatóságát hosszabb távon is garantálni tudják.

Gromon István polgármester tájékoztatójában kiemelte, hogy elsősorban azoknak

a szülőknél ajánlja a kétnyelvű nemzetiségi osztály választását, akik maguk is azonosulni tudnak a német identitással, amely ma még sok püspöri ember lelkében él, s amit a kétnyelvű nemzetiségi oktatás a gyermekekben kialakítani és megerősíteni szándékozik. Felhívta a szülőket, hogy a kétnyelvű nemzetiségi oktatás csak akkor tud optimális eredményekhez vezetni, ha a szülők

gyermekeiknek a kezdeti nehézségek során érzelmi és erkölcsi segítséget tudnak nyújtani. A nyelvi segítség alapvetően az iskola, a tanárok feladata. Ezért a tervek szerint – amennyiben beindulnak a kétnyelvű tagozatok – az önkormányzat mint iskolafenntartó felelősséget fog biztosítani ahhoz, hogy a délutáni leckeírás során minimum 1 órán át német szakos vagy németül tudó pedagógus felügyelje a tanulókat.

Englerdéné Hock Ibolya, a pécsi Koch Valéria Kétnyelvű Német Nemzetiségi Általános Iskola és Gimnázium igazgatója mint szakértő válaszolt azokra a kérdésekre, amelyek a vörösvári szülőknél felmerültek a német nemzetiségi két tanítási nyelvű általános iskolai oktatás bevezetésével kapcsolatban.

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

• Ön hogyan határozná meg, mit jelent ez az oktatási forma, és miben különbözik attól, amit eddig ismertünk itt, Vörösváron?

Elsősorban azt hangsúlyoznám, hogy – ahogy Ön is mondta – ez nemzetiségi oktatás. Egy olyan forma, amit a '80-as évek közepén minisztériumi kezdeményezésre vezettek be Magyarországon, olyan iskolákban, ahol már hagyománya volt a nyelvoktató nemzetiségi képzésnek – tehát an-

nak, ami jelenleg a vörösvári iskolákban is folyik (heti 5 német óra és a honismeret oktatása német nyelven). Pécsen '86-ban indult el ez az oktatási forma, de a környékén (Bólyon, Mecseknádasdon) már évekkel korábban. Nekem elsősorban Baranya megyei tapasztalataim vannak, a saját gyerekeim is ebben az oktatási formában tanultak, és ezek alapján elmondhatom, hogy ez sokkal hatékonyabb.

Sax László, az NNÖ elnöke a polgármester szavaihoz hozzáfűzte, hogy a kétnyelvű nemzetiségi tagozatok indításával az NNÖ egy már nagyon régen dédelgetett vágya fog megvalósulni. Hangsúlyozta, hogy a kétnyelvű nemzetiségi oktatás nem azonos a kétnyelvű oktatással. A kétnyelvű nemzetiségi oktatás során a gyerekek önálló tantárgy (pl. népművészet) és más szaktárgyak (pl. történelem, földrajz) keretében is bővebb ismereteket szereznek a magyarországi német népcsoportról, a kisebbségi identitásról, valamint a német és osztrák kultúráról, irodalomról és történelemről. A nemzetiségi oktatást természetesen olyan szülő is választhatja, akinek nincs kisebbségi sváb kötődése, de elfogadja, hogy gyermeke nemzetiségi ismeretekre is szert tegyen.

Ma Magyarországon 28 iskolában (pl. Baján, Pécsen, Bólyon, Soroksáron, Takszonyban, Solymáron, Bonyhádon) van kétnyelvű nemzetiségi nevelés-oktatás. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a kétnyelvű tagozatok nagy népszerűségnek örvendnek a szülők között, általában túljelentkezés van az ilyen osztályokban.

Müller Márta

KÉTTANNYELVŰ OKTATÁS

A nemzetiségi oktatásra vonatkozó irányelvek szerint a heti óraszám felét német nyelven kell tartani, első osztályban tehát a 20-22 órából 10-11-et németül kell tanítani. Természetesen nincs előírva, hogy csak németül lehet beszélni, folyhatnak a tanórák két nyelven is.

• A tanítás nyelve tehát más. De maga a tananyag különbözik-e?

Nem. Semmiben sem különbözik. A magyarországi kerettanterveket és helyi tanterveket teljesíti az iskola. Ezt részben saját készítésű anyagokkal tudjuk biztosítani, de vannak természetesen tankönyvek is, amelyek egy része a magyar tankönyvek fordítása.

• Gondolom, nem kétséges, hogy egy ilyen tanítási forma mellett a gyerekek igen jól megtanulnak németül, de a magyar nyelv nem szenved-e ennek kárát?

Biztos, hogy nem szenved kárát – és ezt ismét a tapasztalatra alapozva mondhatom. A gyerekek ugyanis viszonylag kis német tudással érkeznek az óvodából, a magyar az anyanyelvük – ez megmarad továbbra is. Ebben a kétnyelvű formában a heti 8 magyar óra helyett 7 van; csak eggyel kevesebb, mint egyébként. És sehol nem tapasztalom, hogy a gyerekeknek akár a

magyar tudásuk, akár a tárgyi tudásuk kárt szenvedne. Sőt, a tantárgyak két nyelven való tanulásakor külön odafigyelünk a szókinés bővítésére. Ezt inkább úgy kell felfogni, hogy a gyermek ajándékba kap még egy nyelvet.

• Nem jelent ez túl nagy megterhelést a kisdíkoknak? Mondhatjuk-e, hogy inkább a jobb képességű tanulóknak ajánlható a kétnyelvűség?

Nem, ezt nem mondanám. Alsó tagozatra semmiképp sem igaz. Természetesen kezdetben nincsenek birtokában a nyelvnek, de a módszereinkkel spontán és direkt módon tanulják meg a nyelvet. Főleg az alsó tagozatra érvényes, hogy a gyerekek úgy tanul meg németül, hogy azt a szülő észre sem veszi. Zömében helyben tanulják meg, amit kell, ezért azon sem kell aggódnia, ha a szülők nem tudnak németül. Nálunk a szülők 40%-ának nincs német nyelvtudása, és ők azok, akik leginkább rácsodálkoznak a gyerek negyedik korára, hogy már így tud németül.

Felsőben már biztos többet kell tanulniuk, mint más társaiknak, de nem kell tehetőségesebbnek lenniük. Ha valaki közepesen teljesít egy-egy tárgyból, az nem azért van, mert a nyelvel van problémája, hanem mert az neki egyébként is nehezebb.

• A tapasztalatok mit mutatnak, milyen nehézségek merülhetnek fel – akár a gyerekek, akár a szülők részéről?

A szülők részéről inkább az aggodalom, amit a kérdésekből olykor kiérzek, de hát ez természetes, hiszen egy ismeretlen, számukra új dologról van szó. Felső tagozatban, amikor a szaktárgyakat tanulják németül, akkor a német mellett egy magyar nyelvű szakszókincset is elsajátítanak. A kollégáim egyébként alsóban is adnak haza a szülőknek segítségként német-magyar szavakat, sőt didaktikai segítséget is adnak hozzá. Én azt tudom tanácsolni mindenkinek, hogy tegye félre az aggodalmait, és vágjon bele. Tényleg csupa jó tapasztalataink vannak, és csak ez tudja bizonyítani a forma jogosultságát.

• Milyen lehetőségeik vannak a továbbtanulásra a gyerekeknek?

Nyolcadikos korára nincs kész egy gyerek: sem közismereti tartalmakból, sem nyelvből. Tehát aki tovább tud menni egy hasonló formában – mint ahogyan itt erre van is lehetőség –, érettségire mindkét nyelvet nagyon jól fogja birtokolni. Arról nem beszélve, hogy ötödiktől az angolt nyugodtan be lehet rakni harmadik nyelvnek. Nálunk, a 12 éves képzés végén minden tanuló német nyelvvizsgával megy ki, 90%-uk pedig plusz egy angollal is.

Aki szakmát tanul, és egy alap nyelvtudása van, azzal azért ma az európai piacon sok mindent lehet kezdeni. Aki pedig egyetemre-főiskolára készül, oda jelenleg

emelt szintű érettségivel lehet bejutni. Az érettségi nyelvet megválaszthatja, tehát olyan nyelven érettségizhet, ahogy tanulta. Népszerűek a külföldi ösztöndíjak vagy a mesterképzés végzése külföldön – az ő nyelvtudásukkal ez nem jelent problémát német nyelvterületen. A nyelv tehát itt nem cél, hanem eszköz.

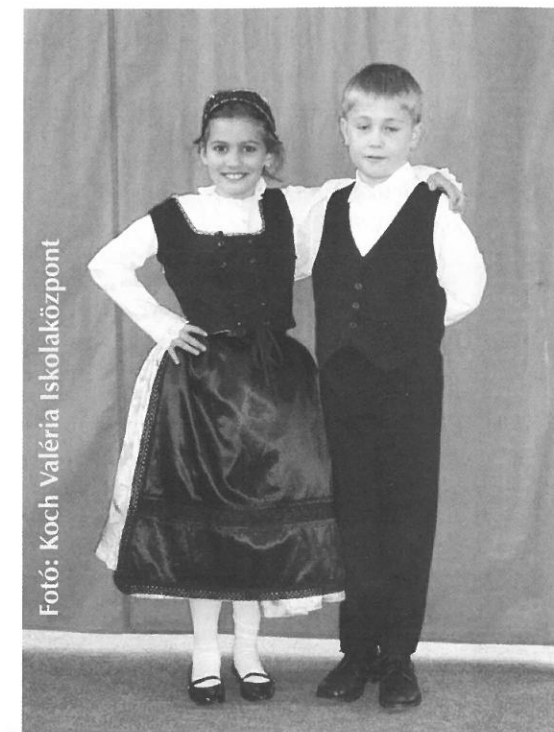
• Nem tolódik-e el a nyelvtudás irányában a hangsúly? Itt, Vörösváron a hagyományok ápolása, a közösségtudat őrzése legalább ilyen fontos.

Ezt a kettőt nem lehet elválasztani, sőt ez a forma még több teret ad a hagyományok ápolásának. Ez ugye különbözik az egyszerű kétnyelvű oktatástól, tehát nagy hangsúly van a nemzetiségi nevelésen. Nálunk például a testnevelés órák keretében kötelezően folyik a német néptánc oktatása. Ötödiktől kórus vagy színjátszás, honismereti projektek vannak, amelyek abszolút a hagyományápolásra épülnek.

• Végül kiknek ajánlja, hogy gyermekét kétnyelvű osztályba írassa, és van-e olyan, akinek nem ajánlaná?

Bárkinek érdemes megpróbálnia, az első négy évet végig kell csinálni, nem szabad kilépni belőle. Negyedikben megmondjuk azoknak a szülőknél, akiknél úgy látjuk, hogy nehézséget fog okozni a felső tagozat, és eldönthetik, hogy maradnak, vagy választanak másik formát. De négy év alatt bármelyik gyerek olyan alapra tesz szert, amire a későbbiekben csak építeni tud. Nekünk is van diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás és sajátos nevelési igényű gyerekeink is ebben a képzésben. Azt mondanám, hogy a kétnyelvű tanulás inkább erősíti a többi területet is, a gyerek struktúrákat tanul meg. Így még mindig többet tanul, mint amit bármilyen más formában el tudna sajátítani, és jól helytáll.

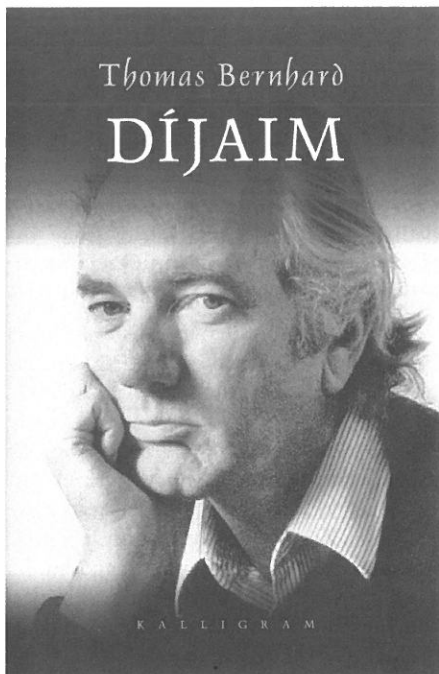
(A PiliTV interjúja nyomán)

Fotó: Koch Valéria Iskolaközpont

KÖNYVAJÁNLÓ

Thomas Bernhard (1931-1989) hazánkban is az egyik, ha nem a legismertebb osztrák író. Szövegei a sok-sok ismétléssel és azok variációival, valamint a visszatérő túlzásokkal szinte már hipnotikus hatást fejtenek ki az olvasóra. Műveinek a hangnemében, világlátásában bizonyos változás, átmenet figyelhető meg. A korai művekben (pl. „Fagy” 1963) inkább tragikusan szemlélte a világot: a mindennapi durvaságok, az egymást lelkileg és testileg bántalmazó emberek, az elfecsérelt idő és energia feletti mély szomorúság, valamint elkeseredettség hatja át ezeket a szövegeket. (Ennek életrajzi háttérében az áll, hogy Bernhardot orvosai 1949-ben halálos betegnek diagnosztizálták – évekig abban a tudatban élt, hogy minden napja az utolsó lehet.) A hetvenes években sem stílusa, sem témái nem változtak, viszont az addig nagyon komoly hangvételbe egyfajta keserű irónia, a dolgokban és helyzetekben rejlő nevetségesség és groteszktség felismerése vegyült (így pl. „Az ok” 1975 című önéletrajzi írásában is).

A „Díjaim” című vékony kötet nyilvánvalóan nem tartozik a bernhardi életmű csúcsteljesítményei közé, de mindenképpen elgondolkodtató és szórakoztató olvasmány – nemcsak Bernhard-rajongók számára. A kötet 9 díjátadás, illetve Bernhard ezzel kapcsolatos skrupulusainak és ellenérzéseinek leírását valamint 3 ünnepi beszédét és egy nyilatkozatát tartalmazza.* (Ha szórszál-hasogatóak akarnánk lenni, akkor itt megjegyezhetnénk, hogy a kézirat nem teljes, hiszen elkészültéig az író összesen 12 díjat vett át, és utána még, saját felismerése elle-

nére, miszerint „az egyetlen válasz, hogy többé nem hagyom kitüntetni magam”, két további díjat is elfogadott – igaz, nem német nyelvterületen.)

Az Osztrák Állami Irodalmi Díj átvétele 1968-ban híres-hírhedt történeté vált. A díjátadás ugyanis botrányosra sikeredett, mivel Bernhard beszédének egy mondatával („Minden nevetségés, ha a halálra gondolunk”), saját állítása szerint akaratán kívül, megsértette a jelenlevő osztrák kulturális minisztert. A politikusról egyébként Bernhard mérhetetlen ellenszenvvel így írt: „Egyetlen mondatot sem bírt szabatosan végigmondani, és lehet, hogy a stájer borjakhoz és tehénekhez meg a felső-stájer sertésekhez és alsó-stájer melegágyakhoz értett valamit, a művészethez és kultúrához mindenestre semmit sem értett, noha szakadatlanul és mindenütt művészetről és kultúráról beszélt”.

Bernhard azért vette át az Osztrák Állami Irodalmi Díjat és a többi díjat is, mert egyszerűen pénzre volt szüksége. Ugyanakkor minden ilyen esetben lelkiismeret-furdalás is gyötörte: „Nem vagyok hajlandó visszautasítani huszonötezer schillinget, mondtam, pénzsóvár vagyok, jellemtelen.” (Ritkán hallható írókról, hogy beszélnek a pénzügyeikről, amelyekben a különböző művészeti díjak nem kis szerepet játszanak. Főleg nem ennyire őszintén.)

Mivel Bernhard a díjakkal kapcsolatban szégyellte magát amiatt, hogy átvette őket, ezért a „Díjaim” című könyv csak posztumusz jelenhetett meg. A kötetet húsz évvel halála után adták ki, magyarul Adamik Lajos remek fordításában jelent meg.

Dr. Kerekes Gábor

**Thomas Bernhard:
„Díjaim”
Kalligram:
Pozsony 2009,
88 oldal,
1900 Forint**

GRÜNDOL

A „gründol” szó a németből érkezett a magyarba, jelentése: 'megalapít', 'létrehoz', 'létesít', 'megteremt', 'életre hív'.

Mivel az előbb felsorolt jelentések amúgy is léteznek a magyar nyelvben, ezért a „gründol” és „gründolás” kifejezések a semleges alapjelentéseken túl jeleznek valamit: vagy ironikus használattal van dolgunk, vagy használatával arra utalunk, hogy a szóban forgó „alapítással” valami nincsen teljesen rendben.

A német nyelvben is léteznek más szavak, amelyek ugyanazt jelentik, mint a gründen, illetve a Gründung (megalapítás): pl. erschaffen, erzeugen, anfertigen, hervorbringen, ins Leben rufen. Miért pont a „gründen” szót vette át tehát a magyar nyelv?

A német történetírásban a „Gründerzeit” (alapító idő) illetve „Gründerjahre” (alapító évek) fogalmakat az 1871 utáni évtizedek megjelölésére használják. 1871-ben alakult meg az egységes Német Birodalom, és utána indult meg – részben a német-francia háború után Franciaország által fizetendő kártérítési pénzekből – a német ipar hihetetlen fellendülése. Ezeknek az éveknek nemcsak a szolid cégalapítás (pl. Bosch, AEG, Benz, Opel, Daimler), valamint a nagy mértékű építkezés volt a jellemzője, hanem a felelőtlen tőzsdei spekuláció is. Erre utalhat az ironikus felhang a magyar szóhasználatban.

Dr. Kerekes Gábor

Carl Benz

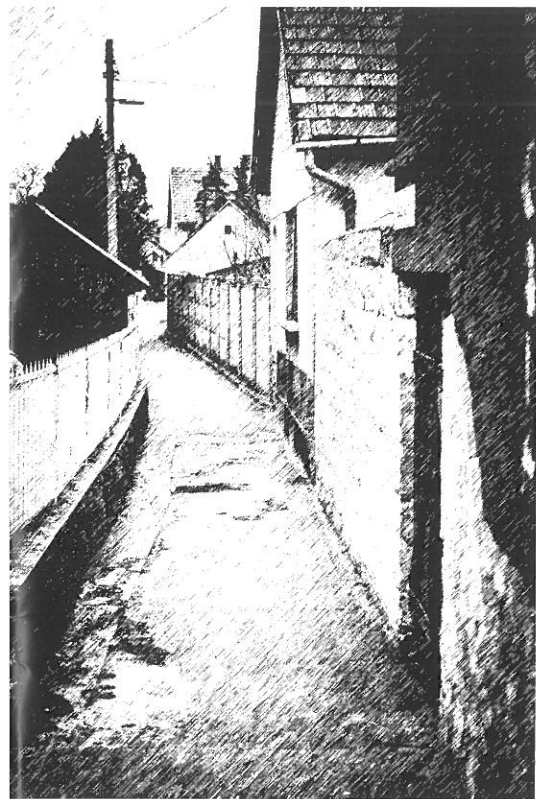
OPEL
Nähmaschinen
für
Haus und Gewerbe

Anerkannt feinstes Fabrikat.
Prämiirt mit den höchsten Auszeichnungen.

Als Neuheit empfehle
— OPEL —
PERFECTA
Rundschiifmaschine mit grosser Spule vor- u. rückwärts-nähend.

AEG erőmű avatás - 1891

Nem tudom, van-e még az öreg „bennszülött” vörösvári lakosok körében valaki, aki emlékszik rá. A falu központjában állott. Nem egy ház volt, hanem egy összefüggő háztömb, mely jellegzetes része volt a település központjának. Úgy hívták, hogy a „Niedermüller-ház”, de elterjedt népies elnevezése is volt: „a Kósdí”.

Négyszegletesen beépítve uralt egy széles, nagy területet. A Fő útra néző épületben volt a csendőrlaktanya. Középen volt egy nagy, boltíves kapubejárat, s bent, az udvaron ha körülnéztünk, lakások voltak, teljesen zárt, magas, átláthatatlan deszka-kerítésekkel egymástól elválasztva. Jobbra az első lakásban laktak De Nardiniék. Ebben az udvarban sokat játszottunk a legfiatalabb nővéremmel, Margittal, aki a legkisebb De Nardininek, Mícinek osztálytársa volt. A papa olasz volt, de jól beszélt németül, magyarul csak törve. Sokszor elkapta repkedő labdáinkat, megpörgette, és a mutatóján magasan feltartva a labda sokáig sebesen forgott. Kicsi volt az udvar, de tele volt növényzettel, falra futtatott örökzölddel és lugasszerűen telepített, dúsan virágzó hajnalkával.

Egyébként azért hívták ezt a kis települést Kósdinak (a kóser szót rövidítve), mert zsidó családok is laktak az itteni lakásokban, olyanok például, akik a bányánál voltak alkalmazva, és később a Bányatelepen kaptak lakást, vagy iparosok, akik később saját házat építettek, esetleg üzletet nyitottak. Általában sok gyermek volt a családokban, néhol öt, hat, de legkevesebb három. Mi négyen voltunk testvérek, Miciék öten. Vidám játékok folytak a nagy udvarban.

Mici hú pajtásunk volt. Édesapám a bányakertészetbe is lejárt velünk csemegézni. Egyszer meghívtuk rebarbarát enni. Ő még azt sem tudta, hogy mi az. Egy olyan bokorszerű növény, amelynek a nagy levelét le kell tépni és eldobni, s a szárát kell meghámozva megenni. Válogattuk a minél nagyobb leveleket, miközben Neszvadba bácsi, az egyik öreg kertmunkás is ott foglalatzkodott. Mici már nagyon kíváncsi volt, s mint jólnevelt kislánynak illik, odaállt az öreg elé, és tisztelettudóan kérdezte: „Rebarbara bácsi kérem, szabad enni Neszvadbat?”

Említésre méltó még, hogy a Mici anyukája egy rendkívül agilis, bátor hölgy volt. Egyszer fennakadt egy csirkéjük a drótkerítésen, s amint ott vergődött, kirepedt a begye. Titó néni gyorsan pálinkát töltött a torkába, s a kerti asztalon „megmútotta”. Míg a csirke alétan feküdt, a sebet jódtinktúrával bekente, majd fehér cérnával két öltéssel összevarrta. Ezután a pipi néhány napig a konyhában lakott, az asztal alatt egy ládában, de hamarosan talpra állt s vígan kapirgált tovább a többi baromfival. Mi nagyon el voltunk képedve, de Mici egy mondattal lerendezte az ügyet: „Mit csodálkoztok, az én nagyapám Solymáron orvos volt, és nem egy sebet összevarrt!”

Az épület ellenkező oldala a mai Szent István utcára nézett, itt volt a Mozi is, középen, de az épületsof mindkét oldali lakásaiba külön bejárat volt, faragott kapuval és kerítéssel. Bal oldalon a „sikátor” melletti kapun mentünk be a Perényi Rici néniékhez. Gyula bácsi a bányakonzumban dolgozott, az asztalon délutánonként kakaó gőzölgött – néha tejszínhabbal –, és friss mazsolás kalács.

Nekik nem volt gyermekük, minket tömtek mindenféle jóval. Felállítottak az ablaknál egy sámlira, és úgy néztem ki a községháza felé, amíg a „nagyok” az asztalnál beszélgettek. Olyan finom, radfígumi nagyságú savanyú cukorkákat azóta se láttam, mint amiket a Rici néni dugott a zsebembe, miközben azt mondta: „Jól figyeld meg ezt a magas öreg házat, mert ez már akkor fogadó volt és postakocsi-állomás, mikor itt még falu sem volt, sőt ebben egyszer még Mária Terézia királynő is meghált.” Néztem az emeleti ablaksort.

ZS. DOBOZY ERZSÉBET A RÉGI HÁZ

Ott fent is jártam már az Édesapámmal, de ott csak nyakkendő, könyökvédős embe-
reket láttam papírokat lobogtatva, komoly arccal szaladgálni, meg sok íróasztalt, meg a kisbíró nyakában a dobbal, de királyi ágyat sehol. Hát én a királynő helyébe – gondoltam – akkor már inkább a Kósdiban aludtam volna...

A másik szélső bejáraton lehetett bemenni a Niedermüller nénihez, aki a lakásban nappal is adott mozijegyet és akkor este nem kellett a pénztárnál sorba állni. Persze moziba csak az Édesanyám vitt el, később pedig csak iskolával mehettünk olyan filmekre, mint pl. „A megfagyott gyermek” vagy „A három kismalac”. Ha kellett, nagyokat sírtunk, főleg amikor a gyermek az anyja sírjánál megfagyott, de vidám kacagás volt, amikor a három kismalac táncolva énekelte, hogy

„Nem félünk a farkastól,
nem bánt az, csak megkóstol.

Tralla-lalla-la!”

A fiúk jobban szerettek a tömeg között sutyiban betódulni cowboy filmeket nézni, és még tapsoltak is, ha jött a „Tom Mix”, de ők úgy hívták, hogy Tom Nix. Egyszer éppen mozijegyet vásároltam Niedermüller nénitől a konyhában, mikor Béla fia, aki még kisfiú volt, megállt előtte és azt kérdezte:

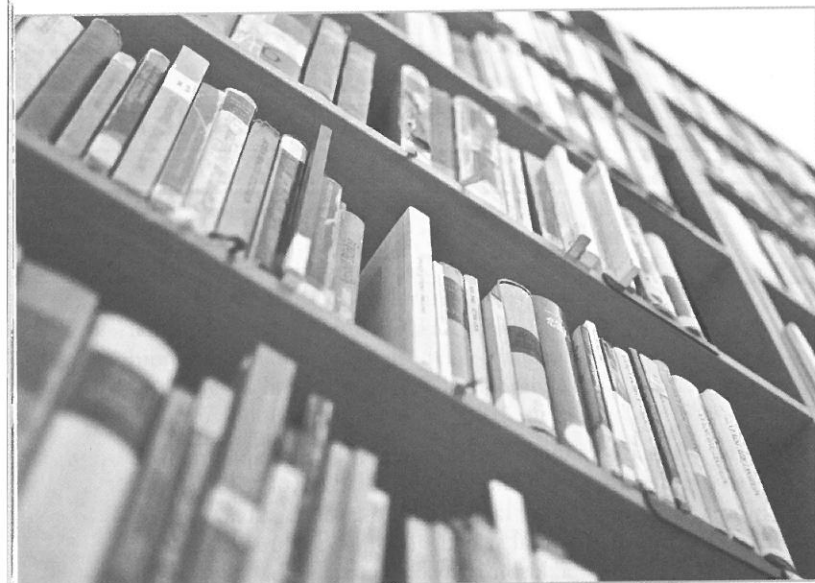
„Mama! Wenn kommt ein fic-foc dráma?”

Én nem értettem, de hazafelé törtem a fejemet, hogy az vajon mi lehet?

Még arra emlékszem, hogy a „sikátorra” néző ablakokon nagy barna fatáblák voltak, általában becsukva, szép kis kövér szívalakok voltak rajta kivágva, gondoltam, biztosan azon kukucskálnak kifelé. Nekünk, gyermekeknek külön gyönyörűségünkre szolgált, ha jövet is, menet is a Fő út frontján, az épület előtti járdán négy helyen beépített forgókon egy kicsit meghintáztathattuk magunkat, de jöttek a fiúk, és nem túl gyengéden eltanácsoltak a forgatható faépitményekről, amin ők aztán különböző nyaktörő mutatványokat produkáltak.

Most elbúcsúztam egy „néhai” régi háztól.

Milyen kár, hogy már nyoma sincs. Pedig jellegzetes építmény volt az egykori község központjában. ■

„Azt hiszem, mindnyájunk élete jobb lenne, ha mindig ott lenne egy könyv mindegyikünk hátizsákjában.”

Gabriel Garcia Márquez

KÖNYVET A KÖNYVTÁRBÓL

Szeptember közepe óta ismét az eredeti, a Fő utca program keretében szépen felújított épületben működik a Városi Könyvtár. Időről időre a hangulatos udvar helyet ad egy-egy rendezvénynek, vásárnak. De nemcsak kint, hanem az ajtókon belül is van élet. Érdekes benéznie annak is, akit izgalomba hoz egy-egy jó olvasmány gondolata, annak is, aki szereti a könyv illatát, akit csábítanak a színes kötetekkel teli polcok, de rajtuk kívül is minden kíváncsi érdeklődőt várnak a kedves könyvtáros hölgyek, Márta, Ibolya és Éva, valamint a könyvtárvezető, *Varga Máté Benedek*.

• Hogyan vált be az új épület?

Nagyon jól! Amikor a kialakítását terveztük, fontos szempont volt, hogy továbbra is elkülönüljön a gyerek- és a felnőtt könyvtár. És lett egy helyiségünk – ez, ahol beszélgetünk –, amely alkalmas a csoportos foglalkozásokra, rendezvények megtartására is. Itt volt például a Lackfi János költővel tartott író-olvasó-találkozó, ami még nyitvatartási időben kezdődött, és jó volt, hogy közben nem zavarta a többi olvasót.

• Milyen foglalkozások szoktak itt lenni?

Az iskolákkal jóban vagyunk, rendszeresen jönnek hozzánk tanítási időben, a könyvtárhasználati óra keretében. Ezek az órák már nem teljesen úgy zajlanak, mint régen: Korábban a katalógusrendszer használatát, a könyvek kikeresését tanították a gyerekeknek. Ma már a számítógépes nyilvántartás korában ez nem probléma, a keresőt bárki tudja használni, legfeljebb az lehet kérdés, hogy melyik polcon keressük a kiszemelt könyvet. Így hát ezekről a dolgokról is esik szó, de aztán van idő játékra, kézműveskedésre is.

• Az a cél, hogy ideszokjanak a gyerekek?

Végül is igen, ha már itt vannak, kapnak egy-egy beiratkozási lapot, aztán visszajö-

hetnek a szülőkkel, ha akarnak. A napközi helyett is van, aki itt tölti az idejét, és – lássuk be – jó helyen van.

Csak szépen, kényelmesen

A felújítás után megmaradt a jól bevált hármas egység: szépirodalom, ismeretterjesztő irodalom és kézikönyvtári anyag, de a polcok új elrendezésével kialakítottak olyan kisebb tereteket is, melyek alkalmasak a helyben olvasásra, tanulásra vagy egy halk eszmecsere. Mert a könyvtár nemcsak arra jó, hogy onnan vigyük haza a könyveket.

A folyóirat-olvasóban a napi-, heti- és havilapok mellett új és kényelmes karosszékek várják az érdeklődőket. Az internetezők számára új gépeket és monitorokat szerettek be, gépet előre is lehet foglalni, személyesen vagy akár telefonon. Van fénymásolási lehetőség, a segítőkész könyvtárosok pedig bármilyen információval szívesen segítenek a betérőnek. Diákok a lyukas óráikat tölthetik el itt, kismamák betérhetnek egy nyugodt percért (amíg a szülő válogat vagy olvas, a gyermekkönyvtár lefoglalja a csemetét), nagymamák és nagypapák pedig akár egy-egy szóért is.

Egy kis statisztika

- 40.000 kötet (többnyire könyvek, néhány folyóirat)
- 28.717 kölcsönzés egy év alatt (2011-ben)
- 1527 beiratkozott olvasó
- 421 új olvasó 2011-ben
- 4,5 fő dolgozó (1 fél állású)

Új könyvek

Mindig vannak új kötetek, itt van a helyük a bejárat melletti két könyvespolcon.

• Hogyan választja ki a könyvtár, hogy milyen köteteket szerezzen be?

Jár a könyvtárnak az Új könyvek című, kéthetente megjelenő folyóirat, amely tartal-

mazza az összes, Magyarországon újonnan kiadott könyvet. Ezekből válogatunk. Vannak sorozatok, amelyeket gyűjtünk – azoknak az újabb darabjait meg szoktuk vásárolni, igyekszünk kiszolgálni a közízlést és ügyelni a kultúrákövetésre is, valamint mindig van ismeretterjesztő könyvünk. De a konkrét olvasói igényeket is jelezni lehet, erre a célra vannak kitéve papírok a könyvtárban.

• Hány könyv kerül be évente?

Tavaly 1556 kötettel bővült a könyvtár állománya, ebből 1215 könyvet vásároltunk – nagyobb részben az önkormányzat, kisebb részben az állam által biztosított összegből. És részt vettünk a könyvtárak számára hirdetett Márai programban, 341 könyv ezen keresztül, az NKA finanszírozásával került hozzánk. Idén ennél is kevesebb pénz jut majd könyveszerzésre, ezért – mint

ahogy már eddig is – inkább több fajtát vásárolunk, és mindegyikből csak egy-egy darabot.

• Milyen könyvekre van nagy igény?

A kötelező olvasmányok mindig mennek, de népszerű a könnyedebb, szórakoztató irodalom is, a romantikus történetek. A látogatóink nagy részét a kisgyerekes családok és a nyugdíjasok teszik ki – ez meghatározza a keresletet. Ami kimarad, az a felsőoktatásban tanulók köre – ezen érződik a főváros közelsége; az egyetemisták, főiskolai hallgatók a budapesti könyvtárakba járnak. És a dolgozó korosztály sem igen jön. Persze ez érthető – ha este végre hazaérnek a munkahelyükről, nem a könyvtárba vágynak, hanem haza szeretnek. Pedig igyekszünk megadni a lehetőséget nekik is: hétköznap este 7-ig nyitva tartunk, és szombaton délelőtt is.

„A könyvben az a legjobb, hogy te vagy a rendező.” (Kálnay Adél)

Ifjúsági irodalom

Most már azért a gimnazista korosztály is be-bejár – mondja *Hegyházi Istvánné Denk Ibolya*, a gyerekrészleg könyvtárosa. Úgy tűnik, jól ismeri a gyerekek ízlését, az olvasási szokásokat. És amint mondja, ő maga is elolvassa a gyerekkönyveket – hogy tudja, melyik milyen korosztálynak való, mennyire értékes olvasmány, és kinek mit ajánlhat.

– A Harry Potter volt az, ami rávette a gyerekeket az olvasásra. Úgy látszik, a kiadók rájöttek, hogy mégis van ebben üzlet, és azóta újra több ifjúsági könyv jelenik meg. Volt egy időszak, amikor ezek hiányoztak a könyvtárakból, még a szocialista gyerekirodalommal voltak tele a polcok. Az újabb könyvek a mai gyerekek problémáiról szólnak, népszerűek Thomas Brezina, Berg Judit regényei. Nem mindegyik (ilyen) minőségi irodalom, de azt hiszem, örülnünk kell, ha egyáltalán olvasnak...
Sólyom Ágnes

Tudnivalók a könyvtárról

Nyitva tartás:

hétfő, kedd, csütörtök és péntek 8-19 óráig
szombat 8-12 óráig
szerda szünnap

Beiratkozás:

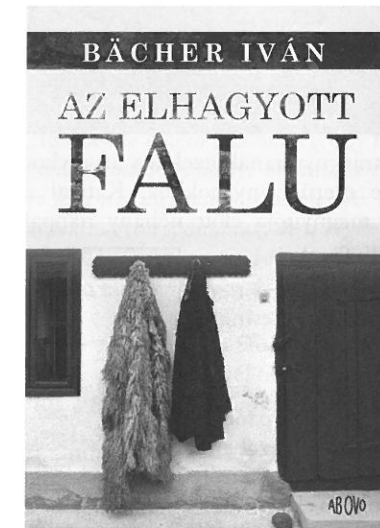
gyerekeknek ingyenes
felnőtteknek 1200 forint egy évre
diák, nyugdíjas 800 forint

A Városi Könyvtár újdonságaiból

AZ ELHAGYOTT FALU

Bächer Iván kötete első ránézésre apró, egymáshoz lazán kapcsolódó történetekből, anekdotákból áll. Összeköti őket a falu, a megnevezetlen tolnai kis falu, és a főszereplő, Gold Jenő, aki – amint az lassanként kirajzolódik a történetből – parasztházat vásárol, és itt tölti hétfőjét, olykor hosszabb heteket is.

A történetek úgy bukkannak fel egymás után, ahogyan a városi ember (vagy ahogy itt emlegetik a messziről jöttet: vidéki) fedezheti fel magának az egykor németek és magyarok lakta falut: sorra a kocsmát, a kocsmá törzsvendégeinek sorsát, a szomszéd Lizi nénit, a fecskét az eresz alatt, az egeret a faliszekrényben, a disznóvágást, az éhlopot, a falon függő családi fotókat az előző lakó őseiről, és azok történetét – kezdve a hesseni őshaza őrző problémáin – végigvonulva a történelem zivataros két és fél évszázadán – végezve a földék porszívóra és színes tévére cserélésén, ami törvényszerűen megadta a kegyelemdőfést az egykor gazdag, kuláknak is bélyegzett falunak.

Aztán mindenféle titokzatos dolgok is fel-felmerülnek. Például hogy hová tűnnek az ablakok szellőztetéskor, vagy miként lehetett, hogy a múlt században minden családnál csak egy gyermek született – pontosabban egy fiú, hiszen csak az számított. A hol kacagtató, hol elgondolkodtató kötet végére szépen-szomorúan kirajzolódik az elhagyott falu sajnos nem egyedi sorsa. A vörösvári olvasó bizonyára találkozik ismerős epizódokkal, szereplőkkel, helyzetekkel. Nosztalgizhat, mosolyoghat, és talán egy cseppnyi-vel többet megérthet az „életből”. Mert bár a könyvbéli falu élete leáldozott, van valaki, aki megértette, lejegyezte, sőt eltanulta a titkát: a rendet, amit hűségesen őrzött, és ami oly sokáig életben tartotta, és erőt adott lakóinak a legnehezebb időkben is.

Sólyom

(Bächer Iván: Az elhagyott falu – Ab Ovo 2001., 2010. – kölcsönözhető a Városi Könyvtárból)

CSUHÉBABÁTÓL A ZOKNILIBÁIG...

...már a címe is figyelemfelkeltő Valachi Katalin – vagy ahogy a gyerekek nevezik, Kati néni – kiállításának, nem is beszélve a kiállított tárgyakról. A vörösvári gyerekek közül már sokan ismerhették ezeket a tárgyakat, talán maguk is készítettek már hasonlót. A kiállítás célja még több gyerekkel és felnőttel megismertetni és megszerettetni a hagyományos népi kézműves technikákat, és buzdítani mindenkit arra,

hogy bátran nyúljanak ezekhez az olykor feledésbe merült anyagokhoz. Katalin a kiállítás megnyitójára előt néhánnyal beszélgettem.

• Hogyan jött az ötlet, hogy kiállítást csinálj ezekből a tárgyakból?

Elvégeztem egy népi játszótárszervező-képzőt a Hagyományok Házában, ami kifejezetten arról szólt, hogy a hagyományos kézműves technikákat hogyan lehet különböző korosztályoknak megtanítani, vagy egyáltalán beilleszteni bármilyen oktatási formába. Mivel ez egy szabadidő eltöltési forma, egyértelmű volt, hogy fel lehet használni egy művelődési ház keretein belül is, és valami olyat lehet a gyerekeknek megmutatni, amire a hétköznapi rutinban nem biztos, hogy van idő. Tehát egy kicsit többet szeretünk volna nyújtani, hiszen sok mindennel foglalkoznak ugyan az óvó néni is meg a tanító néni is, de sok mindenre nincs lehetőség az oviban és az iskolában. Legyen szó agyagról, vagy bármi olyan alapanyagról, amit nehezebb beszerezni, pl. gyékény vagy vessző.

Mi az a nemez?

Állati szőrökből, gyapjából készült egyenletes állagú anyag, amely simogatással, gyúrással, hengerítéssel, sulykolással készül víz segítségével. Szinte a legősibb anyagszerkesztési technika. Az egyik legszebb eredettörténete a következő:

Noé bárkájában a beteretelt állatok, hosszú időn keresztül állodogáltak egyhelyben. Topogtak, tipródtak, közben hullatták a szőrüket. Néha sírtak is sorsuk miatt, néha az eső, a viharok terítették be őket vízzel. Amikor végre elhagyhatták a bárkát, Noé egy gyönyörű színes szőnyeget talált az állatok helyén. Azóta tudják az emberek, hogy az állatok szőréből milyen nagyszerű anyag készíthető.

A kiállítás célja kettős: Valachi Katalin szeretné a pedagógusokat arra buzdítani, hogy bátrabban merjenek a nem szokványos alapanyagokhoz is nyúlni, másrészt pedig a gyerekeket szeretné megtanítani a hagyományos kézműves technikákra, a saját magam által létrehozott dolog élményének a megélésére.

„A kiállítás-menyitő után egy táncházat rendezünk, és a táncház menetébe lesz beillesztve a foglalkozás. Mikor már éppen elfáradnának a gyerekek, akkor egy kicsit leülünk, és ezt-azt készítünk. Mivel most farsangi időszak van, és táncolni fogunk, hangszert készítünk, amit gyorsan, egyszerű alapanyagokból még lehet csinálni.

A kiállítás tematikája arra épül, hogy kövessük a hagyományos paraszti élet rendjének megfelelő menetrendet az év folyamán. Ezért mindig olyan dolgokat készítenek el, ami éppen az aktuális ünnephez, évszakhoz vagy a fellelhető alapanyaghoz tartozik. Én ezt nagyon fontosnak tartom, sulykolom is a gyerekekbe egy kicsit. Mindig tudják, hogy először beszélgetünk az alapanyagokról, meg arról, hogy miért pont ezt csináljuk, Ez fontos, hiszen annyira eltávolodtunk a mostani életben ettől a hagyományos rendtől, hogy olykor nehéz is elmagyarázni, hogy miért októberben foglalkozunk az állatokkal, télen a fonóból átvett játékokkal és pünkösdkor az ékszerkészítéssel. Ez a ritmus bárkinek az életében biztos pont lehet, amire támaszkodhat. Ha már gyerekkorban megtapasztalják ezt a lehetőséget, nagyobb esély van arra, hogy egészségesebb felnőtté váljék belőlük.

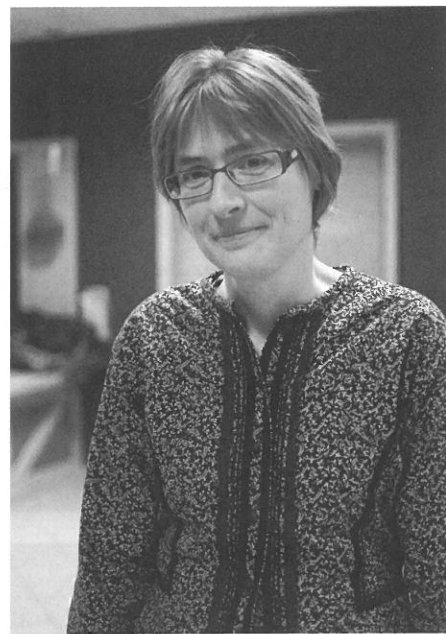
• Milyen tapasztalataid, mennyire lelkesek a gyerekek?

Nagyon. Ha sikerül áttörnünk az első gáton, hogy meg merje fogni azt az anyagot, és túltegye magát azon, hogy „én ezt nem tudom megcsinálni”, akkor utána elragadja őket az az érzés, hogy „én a saját kezemmel tudok valami olyat létrehozni, amivel utána lehet játszani, amit utána haza lehet

vinni, tényleg az enyém”. Mindegy, hogy mekkora gyerekről van szó. Próbálkozunk az iskolások felé is nyitni, nem olyan rendszerességgel, mint az óvodások körében, csak egy-két alkalommal, és látom, hogy a kamaszokat is el tudja ragadni... láttam már 14 éves fiút rongybabát csinálni, aki örült, amikor elkészült és megcsinálta, és tetszett neki.

• Mit tapasztalsz, a lányok vagy a fiúk lelkesebbek a kézműveskedésben? Azt gondolnám, a lányok...

Nem mondanám... nagyon jó tapasztalataim vannak a fiúkat illetően is. Tényleg, az alkotás öröme mindenkit cselekvésre készít. Itt vannak például ezek a zoknilibák. Novemberben hihetetlen élmény volt, hogy mennyire tetszett a gyerekeknek, és hogy milyen érzelmeket váltott ki belőlük. Volt olyan, hogy elkészültek a libák, és már elkezdünk öltözködni, amikor egyszer csak azt vettem észre, hogy három fiú áll egymás mellett, s mintha egy kisbaba lenne a liba, úgy fogják a kezükben. Én úgy gondolom, hogy a fiúk is legalább olyan lelkesek tudnak lenni, mint a lányok, még olyan helyzetben is, amikor nem igazán fiús dolgot

csinálunk. De azért odafigyelek arra is, hogy ne csak lányos dolgokat készítsünk. Csináltunk már gyékénykardot vagy olyan hangszert, amit reszelni kellett, agyagból kalóz kincses dobozt.

Valachi Kati kiállítását csupán 3 hétig látható a Művészetek Házában. De minden hónapban van egy hét, ahol alkalom nyílik a kézműveskedésre. És mivel Vörösváron 5 ovi van, így 5 napon keresztül mindegyiküknek van lehetősége arra, hogy egyszer ellátogasson egy kézműves játszótárszervezőbe a nagycsoportosokkal, ahol nemcsak a gyerekek gazdagodhatnak egy új élménnyel, hanem akár az óvó néni is.

Palkovics Mária

Rendhagyó megnyitó

Már bejutni sem a hagyományos módon lehetett Kormos Ferenc kiállítására. Az érkezőknek a belépőjegy bemutatása helyett festeni kellett, és nem is akárhova: a bejáratnál ülő lány ruhájára. Miután ezt majdnem mindenki megtette, váratlanul, minden előzetes bejelentés nélkül csendült fel a zene. Két zeneiskolás lány kezdett játszani, majd zenélésükbe hamarosan mások is bekapcsolódtak. Így, együtt zenélve vonultak be a színházterembe, ahol a kiállító, Kormos Ferencel és zenésztársaival, azaz a Dyas zenekarral adtak rövid koncertet.

„Együttzenélés”

„A kiállításaimat már kezdetektől perforáncé-okkal nyitottam meg, ebben először montázsokat csináltunk, más zenészek is jöt-

Nem szokványos kiállítás-megnyitón vehettek részt a vörösváriak január 14-én, a Művészetek Házában. Kormos Ferenc sajátos megnyitójához sajátos képek is társultak. A kiállítás címe: **Együtt.**

KIÁLLÍTÁS IMPROVIZÁCIÓVAL

tek, nem volt még ennyire kiforrott a dolog.” 1997-ben Kormos Ferenc létrehozta a Dyas zenekart. Ezzel a formációval kb. 6 éve zenélnek együtt, már több lemezük is megjelent. Tagjai: Váci László (gitár), Kéri Péter (basszusgitár), Török Gábor (dob). Az együttes és Kormos Ferenc alapelve továbbra is a spontaneitás.

Ez a spontaneitás ezen az estén is megnyilvánult, hiszen a színpadon nemcsak a Dyas zenekar, hanem a zeneiskola ifjú növendékei is felléptek, és több számot is közösen játszottak az együttesrel. Az együttzenélés különlegességét az adta, hogy az improvizációra épült, a legfontosabb pedig az egymásra figyelés volt. A zenélésbe a nézőtérben ülők közül is bárki bekapcsolódhatott, bármilyen hangszerezellel.

Ipari grafikák

Kormos Ferenc a zenélés mellett grafikákat készít, melyeket szintén áthat sajátos, egyedi látásmódja. A választ a kérdésre, hogy „hogyan kezdett rajzolni” azonban ő is éppúgy kezdi, mint a legtöbb képzőművész: „gyerekkorom óta rajzoló, és egy idő után elkezdett komollyá válni. Kezdetben egész egyszerű tusgrafikák voltak, majd később kezdtem el ezekkel az úgynevezett ipari tárgyakkal kombinálni”.

Ipari grafikáinál a művész talált ipari tárgyakat, ipari szemetet használ fel, ezekkel téve háromdimenzióssá műveit. Kormos Ferenc alkotásait egyfajta kommunikációnak tekinti, melyek akkor válnak késszé, amint befogadóra találnak.

„Van benne csomó ösztönösség, egy csomó elgondolkodtató növényi organikus forma, és ez jellemző az egész művészetemre. Eleinte a képek nagyon spontánok, de a végén az derül ki, hogy nincs semmi véletlenül bennük. A képeim és a zeném egy kört mutatnak, egyről szólnak. Egy-egy szám olykor megjelenik a képeken is.” Így válnak végül a képek egyedivé, meghökkentővé, olykor provokatívává, hogy végül befogadójukra találva elkészülhessenek.

Palkovics Mária

ORGONAAVATÓ KONCERT

Január utolsó vasárnapján sokan gyűltek össze, hogy meghallgassák nagytemplomunk felújított orgonáját. Kisgyerekektől kezdve minden korosztály képviseltette magát, egy padosor sem maradt üresen.

Kárpáti József és Balasi Barnabás, a budapesti Szent Anna templom orgonistái, illetve Kárpáti Levente, városunk kántora szólaltatták meg a hangszert. Eddig nem ismert mélységeket tapasztalhattott meg a hallgatóság. Először Kárpáti Levente előadásában barokk műveket hallhattunk, majd édesapja, Kárpáti József orgonaművész bemutatta számunkra, hogy orgonánkon immár a romantikus művek is gyönyörűen hangzanak. Balasi Barnabás pedig egy csodálatos improvizációval zárta a koncertet a Boldogasszony Anyánk című Mária-ének dallamára.

Bár kifele menet néhányan annak adtak hangot, hogy időnként túl élesen szólalt meg az orgona, azt gondolom, hogy a felújított hangszer új hangzásával, erősebb pedálművével csodálatosan betöltötte a teret.

Reméljük, a jövőben gyakrabban lesz részünk ilyen koncertélményben!

Komáromi-Bauknecht Hajnalka

KÖNYV A PILISVÖRÖSVÁRI BÁNYÁSZAT TÖRTÉNETÉRŐL

Ha van olyan ember, akinek érdemes könyvet írnia a vörösvári bányászat történetéről, hát Zelenai István bányamérnök egészen biztosan ilyen. 14 éves korában dolgozott először bányában, akkor került a technikumba Tabányára. A Pilisi Szénbányánál 13 évet töltött el bányamérnökként, de nemcsak idehaza, Németországban is számítottak a szakértelmére, ahol bányauzemet hozott létre.

A könyv alapjául szolgáló kutatómunkát már 30 éve folytatja, és nemcsak levéltárakban járt, hanem nagyon sok információt a helyiektől gyűjtött össze. A készülő könyv célja közérthető és érdekes formában nyilvánosságra hozni az információkat az itt folyt bányászatról, amely a helyi kultúra szerves részévé vált. Így a kiadvány foglalkozik a műszaki, a gazdasági, a jogi és az

emberi szempontokkal egyaránt.

A tervek szerint két részből áll majd a kötet: az elsőben szó lesz arról, hogyan jött létre a bányatársaság, hogyan indultak be az első bányák, előkerül a lakásépítési program, a gyerekek és női munkaerő története, de a település fejlődése és a bányák mai hagyatéka is. A második nagy fejezet pedig a Vándorbot címet kapja, és a bányászsorsokon, életutakon kívül a bányászcsaládokról, az államosításról és az ásványbányákról is szó esik benne.

A készülő könyv jelenleg 170 írott oldalnál tart, nem beszélve a számtalan fotóról és érdekes dokumentumról, amely rendelkezésre áll hozzá. Nagy feladat lesz még tehát a szerkesztése, amelyben Fogarasy

Attila segít majd, akivel évek óta együtt tervezik a megjelenést.

– Nem akarat kérdése volt, hogy megírjam ezt a könyvet – meséli Zelenai István –, én ezt erkölcsi kötelességemnek érzem.

A megjelenést valamely bányász-évfordulóhoz szeretné kötni, de ezekből szerencsére akad bőven. A megjelenés időpontja tehát még bizonytalan. De az biztos, hogy hiánypótló, alapos és értékes kiadvány készül, amit mindenkinek érdemes lesz forgatnia, akinek kicsi köze is van a bányához vagy Vörösvárhoz.

SÁ

NÉPI GYÓGYMÓDOK – VOLKSHEILEN – KSZUNDHEITMITL

Régen az emberek nem szaladtak mindennel az orvoshoz. Igaz, nem is volt ennyi orvos. Ősidők óta volt minden betegségre gyógymódjuk. Felsőrolok néhányat, típusonként:

Megfázás: hagymatea, apróbojtorján-tea, kamilla, hársfatea, csalántea – ezeket kortyolgatva meginni.

Hörghurut: a fokhagymát összezúzni, zsírral (házi) elkeverni, egy szalvétára rákenni, ezt a mellre helyezni, száraz ruhával befedni, lehetőleg egész éjjel rajtahagyni. Én a fülembe (mindkettőbe) egy-egy

gerezd fokhagymát dugok, mert leszívja az orromból, az arcomból, a homlokomról a gyulladást. Ezzel a fokhagymás zsírral be lehet kenni, masszírozni a hátunkat is. Igen jó hatása van.

Torokfájás: kamillateával vagy langyos sósvízzel gargalizálni.

Orrdugulás: zsírt beszippantani az orrlyukakba.

Reumára: sósborszesszel bedörzsölni, majd csalánnal jól ütögetni.

Kiütésre paradicsomot teszünk.

Ha megütés (beverés) után daganat keletkezik, késsel jól szétnyomjuk (pl. homlok, kéz stb.) Ha kék folt lesz, ecetes vizes borogatást vagy reszelt krumplit teszünk rá.

Gyulladás: lapulevelet teszünk a gyulladt részre.

Fejfájás: a homlokra tormalevelet rakunk.

Láz esetén igen hasznos a vizes borogatás.

A kamilla mindenre jó!

Még sok mindenről írhatnék, de majd legközelebb.

Fria szan ti leed ned mid óalan klee can taukta kráind. Az iz wóa weinicha taukta wóan. Szei ham ca óoli kraungad wóz khot. I wéa a póa opschreem.

Fakhiány

Cwifütée, atameinitée, weetéé, lintnpliattee, kamünytee, práineizltée langszauum tringa.

Fidapruszt

An knyaufü kuad caumtruka, mid haazschmoic famischn, teiz af an szalwétn traafschtráfa, und af pruszt leing, an truckana fláick traaf táá. Iwad nóocht traaf lóozn. I schtáick in meni uawaschl á an knyaufü. Teiz ciágt fa iwaroj ti encindung waík. Mid táin schmoic khauma in pukl á eeschmian.

Finhóiz

Mid kamünytéé, oda a laawoamsz szóicwosza kuagln. Und a schmoic aafschnupfa in di nóozn.

Finreezn

Mit francbrantwee eereem, oda mid práineizl kuad traafhaan.

Afta ász láigt ma paradeez traaf.

Wan ma an tipú kriágt, tuád ma min másizsa kuad fatruka.

An plóbm fláik moch ma fan áiszigwósza an umschlóóg, oda krumbian reem und traaf leing.

Wan ma fiawa hod, moch ma an umschlóóg.

Ti kamüny szan ca olaz kuad.

I waaz nau fú óolahaund, awa foaleflich iz knyua.

Andrusch-Fóti Mária

Március 8-ától látható Czeglédi Gizella portrékiállítás a Művészetek Házában. A művésznőt a kiállítás létrejöttéről, az alkotás folyamatáról faggattuk.

PORTRÉKIÁLLÍTÁS A MŰVÉSZETEK HÁZÁBAN

• Mit láthat az érdeklődő közönség a kiállításon?

2011-ben 100 darabos portrékötetet terveztem, és meg is valósítottam. Készen lett a 100 darab portré: 25 irodalmár, 25 feltaláló, 25 zeneszerző és 25 híres magyar nő, és hozzá a szöveg is. Az irodalmárok portréi mögött majdnem mindegyiknek a szülőháza van, persze nem mindegyiknek találtuk meg a szülőházát, így oda mást találtam ki. A szöveg másképp volt érdekes munka, mint a festés, mert a portréhoz életrajzot írtam. Olykor nem volt egyszerű az önéletrajzuk megszerezni, volt, hogy múzeumokhoz fordultam segítségért – hát nem nagyon tudtak segíteni. Az irodalmárok életrajza abban kü-

lönbözik a többiekétől, hogy a saját műveikből állítottam össze. Ehhez mindnek minden művét el kellett olvasni, az elsőtől az utolsóig.

• Mennyi ideig tartott mindezt elkészíteni?

A tavalyi évem ráment. Ezért is zártam be a közelmúltban a galériámat, melyben most csak a hagyományos programokat rendezzük meg, és az állandó kiállításom látható. **H a m a r o s a n**

pedig elkezdtem járni az országot a kötetimmel.

• Mi alapján szelektáltál? Hiszen nem könnyű például a magyar irodalomból 25-öt kiválasztani...

Igen, sajnos maradtak ki olyanok, akik kedvenceim... Nem azért, mert nem akartam őket lefesteni, hanem mert nem találtam hozzájuk anyagot. Így azokat festettem le, akik közel állnak hozzám, és találtam is róluk anyagot.

Óriási segítség volt számomra az internet, 10 évvel ezelőtt még nem jöhetett volna ilyen könnyen létre ez a kötet, bekocsikázhattam volna az egész országot.

• Kiket vársz a kiállításra, kiknek szól?

Azt hiszem, a kisiskolásoktól kezdve az idősekig mindenkire szól ez a kötet, hiszen kár lenne ezeket az értékeket veszni hagyni. Az életrajzok ilyen összeállításával egy kis pedagógiai lökést is kapott ez a kötet – valahogy nem tudtam elszakadni a pedagógusi munkámtól. Tehát bárkit várok, akit érdekel, és kíváncsi arra, hogy ki az a száz a nagyon sok szövegből, akiket én szubjektív módon kiválasztottam.

Palkovics Mária

A 22. oldalon lévő teszt megoldásai:

5) 1905-1940; 6) barnaszén; 7) a felhagyott bányajáratok beiszapolására; 8) Budapestvidéki Kőszénbánya Rt. (belga érdekeltség); 25) Régen focipálya volt a helyén

A 25 kérdésből álló tesztet megtalálhatják a Vásár téri iskola honlapján: www.nnai.hu

Köszönjük, hogy az újságot árusítják:

Ági bolt, Bányató utcai kisbolt, Barkácsbolt, CBA Profi-Hús Kft., Halmschláger élelmiszerbolt, Havas kiskereskedés, Koller Elektronika, Krivinger zöldségesbolt, Krausz mezőgazdasági bolt, Liget ABC, Margit minimarket, Művészetek Háza (porta), Rotburger söröző, Sodró zöldséges, Sváb pékség, Tácsik Pékség és Cukrászda, Városi Könyvtár, Waldek

További terjesztők jelentkezését várjuk a polgármesteri hivatalban vagy Pándi Gábor alpolgármesternél (pandi.alpolgarmester@pilisvorosvar.hu).

Megszülettek:

12. 15. **Lovász Lázár**
anya: Dr. Lovászné Bogár Gertrúd
apa: Dr. Lovász Ernő
12. 20. **Czindrity Gábor**
anya: Steckl Annamária
apa: Czindrity Gábor
12. 25. **Bernáth Enéh Bora**
anya: Varga Krisztina
apa: Bernáth István
01. 18. **Nánai Ádám**
anya: Bélik Katalin
apa: Nánai József
02. 02. **Müller Bence**
anya: Scheller Tímea
apa: Müller Gábor

Házasságot kötöttek:

**Scheftsik Melinda Erika
és Kelemen Krisztián**
január 14.

Elhunytak:

01. 09 **özv. Bruckner István**, 61 év
Hunyadi út 54.
01. 17. **Morner Gyuláné**
szül. **Weller Mária**, 79 év
Kossutj Lajos u. 40.
01. 25. **özv. Breier Károlyné**
szül. **Ludvig Mária**, 83 év
Csobánka u. 1.
01. 27. **Manhercz Jánosné**
szül. **Schreck Anna**, 85 év
Puskin u. 2.
01. 28. **özv. Wippelhauser Mátyás**,
90 év
Szőlőkert u. 12.

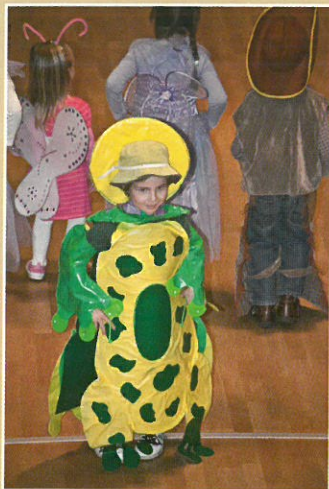
Hirdetési díjaink 2012. januártól:

	Fekete-fehér	Színes
Hátsó borító:	-	120 000 Ft
1/1 oldal	48 000 Ft	60 000 Ft
1/2 oldal	24 000 Ft	30 000 Ft
1/4 oldal	12 000 Ft	15 000 Ft
1/8 oldal	6 000 Ft	7 500 Ft
1/16 oldal	3000 Ft	3 750 Ft
apróhirdetés (max. 200 karakter)	500 Ft	-

Az árak ÁFA-val együtt értendők.

Hirdetésfelvétel:

ujsg@pilisvorosvar.hu, 06/30-228-0262

OVIS

FARSANG

**RÁKÓCZI UTCAI ÉS ZRÍNYI UTCAI
ÓVODA**

